

Koroiset

3/2013

Koroinen | Röntämäki | Halinen | Oriketo | Metsämäki

Kuvasatoa Maarian kesätapahtumista s. 3

"Kynnys on matala" s. 8

Kuka Wäinö? s. 10

KoroiSet ilmestyy

Neljä numeroa vuodessa:
vuonna 2013 toukokuussa,
syyskuussa ja joulukuussa

Jakelu

5500 kpl, jaetaan kotitalouksiin
ja yrityksiin seuraavissa Turun
kaupunginosissa: Koroinen,
Räntämäki, Halinen, Oriketo,
Metsämäki

Julkaisijat

Halinen-Räntämäki -seura,
Halisten omakotiyhdistys, Ha-
maron pienkiinteistöomistajain
yhdistys ry, Maarian seurakun-
nan Itä-Maarian alueneuvosto,
Turun kristillinen opisto, Elävän
Kulttuurin Koroinen

Vastaava toimittaja

Tapio Jokinen, puh. 050 572
2530, sähköposti: jokinen.
tapio@netti.fi

Toimitussihteeri

Mirja-Riitta Salo,
aineisto@koroinen.fi

Toimituskunta

Ann-Christin Antell, Tytti Issakai-
nen, Tapio Jokinen, Eija Leino,
Timo Leinonen, Virpi Lummevuo,
Hanna Nurmi, Pertti Pussinen,
Pirjo Ranti, Mirja-Riitta Salo

Toimitus

toimitus@koroinen.fi

Kansikuva

Mirja-Riitta Salo:
Koulutie alkamassa Halisissa

Ulkoasu

Janne Peltonen

Painopaikka

Finepress Oy, Turku

Ilmoitusmyynti

Tapio Jokinen, puh. 050 572 2530,
sähköposti: jokinen.tapio@netti.fi
Ilmoitustilaa on myös myytävänä
Koroisten internetsivuille
www.koroinen.fi

Ilmoitusaineistot

Valmis ilmoitusaineisto pdf-muo-
dossa osoitteeseen ilmoitukset@
koroinen.fi viimeistään 2 viikkoa
ennen lehden julkaisuviikkoa

Ilmoituksen suunnittelu**ja tekstiladonta**

Ilmoituksen taitto- ja muutostyö:
50 e/tunti, yhden tunnin veloitus
on minimitalus. Aineisto osoit-
teeseen ilmoitukset@koroinen.fi
viimeistään 2 viikkoa ennen lehden
julkaisuviikkoa.

Maksuliikenne

Liedon Osuuspankki
471330-230411

Lehden vastuu

Ilmoituksen julkaisemisesta
sattuneesta virheestä lehden
suurin vastuu rajoittuu ilmoi-
tuksen hinnan korvaamiseen.
Lehti ei vastaa virheestä, joka
aiheutuu esim. puutteellisesta
tai virheellisestä ilmoitusai-
neistosta, puhelinvälityksestä
tapahtuneesta väärinkäsityk-
sestä tai epäselvästä käsikir-
joituksesta.

www.koroinen.fi

Ajankohtaiset ilmoitukset ja
tapahtumat verkkosivuille
mirja@koroinen.fi.

Ilmoitushinnat

koko sivu	2310 e
puoli sivua vaaka	1150 e
puoli sivua pysty	1150 e
1/4 sivua	684 e
1/8 sivua	331 e
1/16 sivua	155 e
1/32 sivua	78 e

Alennukset

Vuosialennus 20% (neljä lehteä/
vuosi)

joutsen-
merkki
tähän!

p ä ä k i r j o i t u s

Jätevoimala

Varsinais-Suomen ELY- keskus on antanut lausuntonsa Turun Seudun Jätehuolto Oy:n jätevoimalahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa 5.7.2013.

Turun Seudun Jätehuolto Oy suunnittelee jätevoimalan rakentamista Turun seudulle. Hankkeessa on tarkoitus hyödyntää energiana kotitalouksien ja palvelutoiminnan syntypaikkalajiteltua, kierrätykseen soveltumatonta jätettä ja mahdollisesti kaupan ja teollisuuden alalta peräisin olevaa jätettä kaikkiaan 150 000 tonnia vuodessa. Voimala tuottaisi noin 35 MW nimellisteholla kaukolämpöä ja sähköä noin 15 MW nimellisteholla Turun kaupun-

gin ja sen naapurikuntien alueelle.

Arviointiselostuksessa tarkasteltavat vaihtoehdot olivat:

- jätevoimalaa ei toteuteta
- Raision Palovuori
- Topinojan alue

Lausuntoja on saatu 13 ja mielipiteitä 5. Lausunnoissa ja mielipiteissä on tullut esille muun muassa laitoksen mitoitus ja laitoksen niveltyminen jätelain ensisijaisesti edellyttämiin jätteen synnyn ehkäisyyn ja materiaalin kierrätykseen, jätepolttoaineen hankinta-alue, hankkeen vaihtoehdot sekä liikenne.

Arviointi on monipuolinen ja kattava. Arviointiselostus on laa-

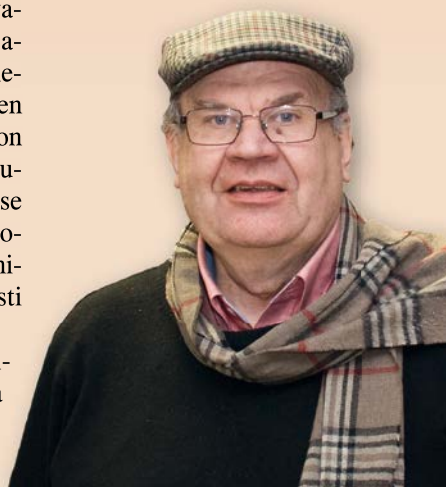
ditu hyvin ja on selkeä, havainnollinen ja sisältää runsaasti tietoa hankkeeseen liittyvän päätöksen tueksi.

Arviointiselostuksesta ei voi valittaa vaan se jää hankkeen pohjapaperiksi. Polttolaitosryhmän mielestä arviointi ei ole tasapuolinen eikä ole tarpeeksi ottanut huomioon asukkaiden käsityksiä asiasta. Turun seutu ei mielestämme tarvitse jätevoimalaa, koska Naantaliin toteutetaan Fortumin toimesta monipolttolaitosvoimala, joka varmasti riittää seudun tarpeisiin.

Hyvää syksyä kaikille lukijoille. KoroiSet-lehti odottaa uusia toimijoita tekemään aluelehteä.

Ottakaa rohkeasti yhteyttä!

Tapio Jokinen

Olen ykkönen!

Koulutie alkoi taas pienillä ja isoilla koululaisilla. Keskiviikkona 14.8. jaettiin Nummenpakan koulun Halisten yksikössä uusille ekaluokkalaisille tutut keltaiset lippikset. Sateisen sään vuoksi tilaisuus pidettiin sisätiloissa.

Olen ykkönen -kampanjan järjestää radio Auran Aallot yhteistyössä opetustoimen ja poliisin kanssa. Kampanja toteutetaan jo 16. kerran. Tarkoituksena on muistuttaa kaikkia tielläliikkujia siitä, että pienet ekaluokkalaist ovat jälleen liikenteessä.

Aurajoen yhteiskoulun yhdeksäsluokkalaist lukivat viidellä eri kielellä seuraavan mietelmän:

Apulaisrehtori Timo Lehtisen aloituspuhe.

*Jokainen on erilainen ulkonäkö monenlainen.
Erilaisuus häviää, kun etsii hyvää ystävää.
Nuoret yhteen liittykää. Nyt ei kukaan yksin jää.
Yhteishenki leviää. Ystävyys on tärkeää.
Suvaitsevaa kouluvuotta kaikille!*

Viola Salo saa lakin.

Tämän jälkeen nuoret lakittivat pienet oppilaat omilla nimillä varustetuilla lippiksillä. Tilaisuus päättyi aplodeihin ja salamavalojen välkkeeseen.

Teksti ja kuvat: Mirja-Riitta Salo

t e r v e h d y s

Tervehdys KoroiSet-lehden lukijoille!

Wäinö Aaltosen museo avattiin vuonna 1967, vuosi kuvanveistäjän kuoleman jälkeen. Aaltonen ehti itse kuitenkin vaikuttaa huomattavasti muun muassa museon huonetilaratkaisuihin, joten WAM on suunniteltu erityisesti kuvanveiston ja kolmiulotteisen taiteen esittelyyn. Wäinö Aaltosen museolla on

tavallaan kaksoisidentiteetti: se on kuvanveistäjä Aaltosen nimikkomuseo, mutta samalla myös Turun kaupungin taidemuseo. Kaupungin taidemuseona Turun museokeskukseen kuuluva WAM vastaa muun muassa ulkoveistosten ja ylipäänsä kaiken julkisen taiteen ylläpidosta ja tilaamisesta Turun kaupungin alueilla, virastoissa ja laitoksissa. Lisäksi museon tärkeitä painopisteitä ovat turkulaisen taiteen tutkimus ja esittely näyttelyjen ja julkaisujen muodossa.

Tilanpuutteen vuoksi Wäinö Aaltosen taiteen pysyväisesittely ei ole mahdollista. Niinpä Aaltosta esitellään pienemmissä katsauksissa ja määräväuosin myös erilaisissa juhla-

näyttelyissä. Viimeinen todella mittava juhlanäyttely oli esillä vuonna 1994, jolloin oli kulunut 100 vuotta kuvanveistäjä Aaltosen syntymästä. Seuraava juhlavuosi on 2016, jolloin tulee kuluneeksi 50 vuotta taiteilijan kuolemasta. Vuonna 2016 on siis taas odotettavissa laaja katsaus Aaltosen taiteeseen ja samalla esitellään myös uusimpia taidehistoriallisia tutkimustuloksia. Ensi vuoden maaliskuussa tulee kuluneeksi 120 vuotta taiteilijan syntymästä. Maaliskuulle 2014 onkin suunnitteilla Wäinö Aaltosen -symposium, jossa tarkastellaan laajemmin Aaltosen merkitystä myös tälle päivälle. Toivotan jo nyt kaikki tervetulleiksi tuleviin juhlatapahtumiimme!

Museonjohtaja Päivi Kiiski
Wäinö Aaltosen museo

Moshe Finel

Kepeästi kesään

Kesäkuun alussa Kepeästi kesään -lauluhetki kokosi Maarian pappilan pihapiiriin nelisenkymmentä laulajaa. Sireenit tuoksivat ja aurinko siivilöityi vanhojen vaahteroiden oksistossa. Tilaisuuden alussa **Lyytisen** kaksoissisarukset **Elina** ja **Ilona** johdattivat läsnäolijat kepein kitara- ja puhallinsävelin kesäisiin tunnelmiin. Kanttori **Marja Haikka** laulatti tuttuja kansanlauluja ja kansanlaulujen sävelmin laulettavia hengellisiä lauluja. Kappalainen **Mikko Laurén** vei kuulijat hartauspuheessaan ulapoille laivojen ja majakoiden pariin sekä siunasi läsnäolijat alkaneen kesän viettoon.

Maarian pappilan pihalla pidettävä kesäkauden aloitus on jokavuotinen Itä-Maarian aluetyön aloittama perinne.

Teksti ja kuva: Pertti Pussinen

KUVASATOA

30-luvun puhelinkeskustelijat Klootin torpan kuistilla 9.8.

Minna Metsänneito (Minna Hokka) soitti kanteleella omia sävellyksiään sekä lauloi itkulaulujaan. Minna Metsänneito esiintyi samassa asussa seuraavana päivänä Kivikautisella polulla Tiina Törön ohjaamalla retkellä.

Laurinpäivänä on satojen vuosien ajan Myllyojan Äkölän Krotissa vietetty Laurinpäivää pyytäen alkavalle sadonkorjuulle siunausta ja suosiota jumalilta sekä vainajilta. Samalla uhrina ja lepyttämistarkoituksessa Krotin kuppikiville asetettiin jyvää. Kirkko kielsi juhlan ja se olikin unohduksissa 260 vuoden ajan kunnes Maarian Allas otti tapahtuman jälleen käyttöön sovittaen sen nykyiseen uskonkäsitykseen. Tänä vuonna

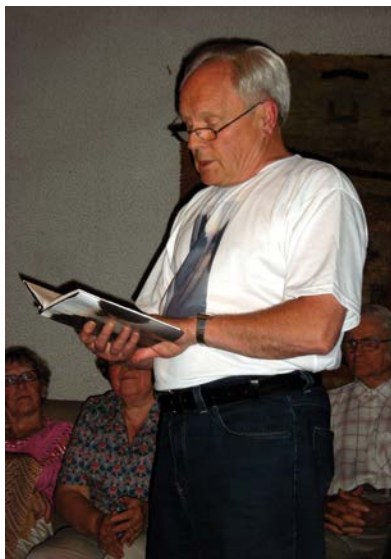
Vuoropuhelussa 30-luvun puhelinkeskuksen kanssa Anu Heikkilä 9.8. Klootin torpassa.

Laurinpäivää juhlittiin 10.8. neljännen kerran tuon pitkän tauon jälkeen, nyt toista kertaa Myllyojan pihalla, sillä Äkölän Krotin raivausta yleisökäyttöön ei onnistuttu järjestämään. Juhlan ilmapiiri oli vapaa ja lämminhenkinen. **Maria Kamchilina-Larionova** ja puolisonsa **Oleg Larionov** ovat juuri ilmoittaneet seuraavaksi soittamastaan kappaaleesta (ilmeisesti sillä oli heille aivan erityistä merkitystä).

Ruusuportin 10-vuotisjuhlan ohjelma oli huikean korkeatasoinen, osin yllätyksellinen ja kuin suuren korke-

Tiina Törö ompelemassaan muinaisvaatteissa kertoo Maarian kivikautisesta polusta. Kai Kaituri kuuntelee tarkkana 5.8. Klootin torpassa Paattisilla.

Raimo Lähtenmäki esittelee vastajulkaita maarialaisen Jorma Kivikon runokirjaa Matkalla, johon on itse tehnyt graafisen suunnittelun.

Maarian kesäisistä tapahtumista

Puutarhakonsertin taitavat esiintyjät loppukumarrusrivissä. Vasemmalta Aurora (laulu, piano), Olivia (laulu, piano) ja Sabina (laulu, huilu) Kyllönen, Maria Kamchilina-Larionova (piano), Outi Hokka (piano), Eira Tähtinen (laulu, runonlausunta), Oleg Larionov (säveltäjä, alttoviulu), Juha Kotilainen (oopperalaulaja, baritoni), Timo-Juhani Kyllönen (säveltäjä, hanuristi, orkesterinjohtaja) sekä "norppa" Kristiina Janhunen (VTM, kulttuurialan medianomi, tanssija, akrobaatti).

Myllyojan perinteisessä Puutarhakonsertissa 18.8. Norppaoopperan säveltäneen Timo-Juhani Kyllösen tyttäret Olivia (vas) ja Aurora lauloivat Norppalaulu dueton op. 86. Norpan osan esitti Kristiina Janhunen.

Timo Leinonen kertoo tutkimuksistaan ja pohdinnoistaan 5.8. Klootin torpassa.

amman suunnitelman ohjaama. **Minja Survonon** oli Turun Sanomien minnemennään-palstalta kaksi viikkoa aiemmin bongannut Laurinpäivän tapahtuman ja pääsi silloin kokeilemaan Myllyojan flyygeliä. Nyt tapasivat toisensa ensi kertaa Minja ja toinen hyvin erityinen taiteilija, **Mika-Matti Leino**. Paitsi että heidän kummankin

oma musiikillinen antinsa on todella korkealuokkaista, heidän tapaamisen- ja mahdollinen yhteistyönsä voivat johtaa uusiin sävelten sinfonioihin. Todennäköisesti jo loppusyksyllä saamme kuulla heitä Myllyojalla.

Nyt jo on päätetty su 15.12. Myllyojan joulukonsertti, jossa esiintyvät baritoni, oopperalaulaja **Juha**

Kotilainen ja säveltäjä, hanuristi **Timo-Juhani Kyllönen** lahjakkaine tyttärineen sekä muita taiteilijoita.

Ruusuportista enemmän www.goldenage.fi/ruusuportti

Teksti ja kuvat: Päivi Eskola

Ruusuportin 10-vuotisjuhlakahvilla 25.8. taiteilijoiden pöydässä oikealta Ruusuportin perustaja, pj ja Myllyojan talon emäntä Marja-Liisa Haapa-aho, laulaja, runonlausuja Eira Tähtinen, säveltäjä, pianisti Mika-Matti Leino, nuoren musikaalisen monilahjakkuuden isä Antti Survonon, pianisti, huilisti, saksofonisti, laulaja, säveltäjä, sanoittaja (ym, ym) Minja Survonon (14 v), pianisti Maria Kamchilina-Larionova sekä säveltäjä, alttoviulisti Oleg Larionov. Kuvasta puuttuvat pianisti Outi Hokka ja säveltäjä, sanoittaja, itkulaulaja, perinnesoittimien soittaja ja rakentaja Minna Hokka. (Kuvaajaa, Päivi Eskola, edustaa pöydällä edessä kahvikuppi ja tassilla herkulliset ja maukkaudestaan kuuluisat talon emännän leipomukset.)

Kuvat: Paula Äboliņa-Äbola

Paraislaisen Helmiveneen suloiset alpakat olivat kyläjuhlien kuvatuin kohde.

Pauli Poreman valjastama Taikuriipoika kyyditti juhluvieraita.

David Stokes myymässä Koroisten peltojen satoa.

Kyläjuhlata kruunasivat Koroisten kaupunginosaviikon

Henri Lokki osoittaa kuinka siitepölyä kerätään kukista.

Koroisten neljännet kyläjuhlata sijoittuivat tänä vuonna osaksi Koroisten kaupunginosaviikkoa, jonka aikana oli LUMO- keskuksessa kuultu karaokelaulua sekä tutustuttu sienikasvatukseen, maitohapposäilöntään ja matokompostin rakentamiseen. Viikko huipentui Kyläjuhlata, jotka jo perinteisesti vietettiin aurinkoisessa säässä ja lopetettiin Perseidien tähtisateeseen. Ohjelmassa oli musiikkia, markkinahumua ja teatteria, unohtamatta kädentaitojakaan. Urheilun ystäville järjestyi onkikilpailua, jousiammuntaa tai puussa kiipeilyä. Tavoite oli tarjota jokaiselle jotakin, eikä Koroinen kyllä koskaan jätä ketään kylmäksi! Yleisö löysi hyvin perille ja ilahduttavaa oli nähdä sekä tuttuja kasvoja edellisiltä vuosilta, että aivan uusia vierailijoita kauempaakin kuin ihan omilta kulmilta.

Kiitokset kaikille osallistujille ja talkoolaisille!

Päivi Simi
Elävän kulttuurin Koroinen ry:n puolesta

Sulo Määttä opasti juhlaansaa tuohitöiden tekniikoihin.

Venäläinen kuoro Pihlaja avasi upealla laulullaan kyläjuhlien musiikillisen annin.

Kesäpäivä Koroisilla

Mä pihavaahteran oksien alla oon Koroisten niemekkeen. Niin kauas kuin silmään siintää, nään kyläjuhlavieraiden saapuneen. Kas Aurajokimaisema tuolla, se mutavesineen hohtelee. Ja Halisten kuohuva koski sen kalaportasta hyväelee.

Mä vain olen ihmispolo pieni ja lahjani heikot on. Vaan oisinko Koroisten kotka, niin nousisin lentohon. Ja nousin sähkölaitoksen voimalinjoille asti ja langalle istuisin. Ja sieltä riemuisin mielin mä kyläjuhlavieraita katselisin.

San. P.Simi. Erytyskiitos: Z. Topelius/ P.J. Hannikainen

Barbinukketeatteri tarjosi hyvät naurut katsojilleen.

Tarkkaavainen yleisö kuunteli Arja Ihon avauspuhetta.

Markkinatunnelmissa

Perinteiset Hamaron Markkinat järjestettiin tiistaina 4.6.2013 klo 18–20.00 Raimon kentällä Rantämäessä. Meitä on lähes aina suosinut kaunis sää – niin tälläkin kerralla.

Hamaron pienkiinteistöyhdistys ry:n puheenjohtaja Arja Iho käsitteli avauspuheessaan mitä yhdistys on vuoden aikana saanut toteutettua alueellamme. Samoin hän puuttui meitä kaikkia alueemme asukkaita huolettavaan liikenteen kasvuun Van-

halla Tampereentiellä. Tiellä on kapea Maarian kirkkosilta sekä Suomen vaarallisin varjotie tasoristeys, jossa kulkee 20000 autoa vuorokaudessa. Turun kaupunki ei tunnu kantavan huolta ongelmistamme. Hamaron Markkinaita halutaan kehittää tilaisuudeksi, jossa viihtyvät sekä lapset että aikuiset. Markkinoilla on vuosien saatossa ollut monia emäntiä ja isäntiä. Tänä vuonna Juke Lehtelä toimi isännän tehtävässä. Jukka Pietilä otti yleisönsä komealla lauluäänellään ja esityksillään.

Kentän reunat täyttyivät muun muassa makeisia ja kukkia myyvistä markkinamyjistä sekä kirpputorimyyjistä. Tilaisuudessa oli myös ohjelmaa lapsille, kuten ponijalut ja pomppulinna. Yhdistyksen

oma buffetti tarjoili pientä maksua vastaan kahvia, makkaraa, mehua, muurinpohjaita ja leivonnaisia. Arpajaiset on aina illan kohokohta.

Hamaron Markkinat on ottanut oman paikkansa kevään tapahtumissa. Kiitos kuuluu niille 400–500 henkilölle, jotka vuodesta toiseen täyttävät Raimon kentän.

Me olemme Kaijan kanssa olleet 35 vuoden ajan järjestämässä yhdistyksen tilaisuuksia. Haluamme vetäytyä syrjään ja antaa nuoremmille ohjat käsiin viedä yhdistystä eteenpäin.

Teksti: Martti Lehtilä
Kuvat: Riku Salo

Pomppulinna on lasten ikisuosikki.

Trubaduuriakin tunnettu Juke Lehtelä viihdytti markkinaväkeä.

Vuoden 2013 Halisakka Ann-Christin Antell ja Halisukko Jaakko Erola ottivat onnittelut vastaan kukkien kera. Heistä kerrotaan enemmän seuraavassa KoroiSetissä.

Maarian seurakunnan Itä-Maarian aluetyön myyntipisteessä makkarapaiston ohessa lämmittelivät käsiään Mika Ketola (vas.), Terttu Kunnas ja Arto Rinne.

Silja-mamma lastenlasten askartelutöiden äärellä. Kuva kertoo myös kirppisharrastuksesta.

Kirppismatami Silja Salow

HaliSillan vakiovierailijana on totuttu näkemään Silja Salow, joka pyrkii tavaroineen Halisten koulun pihaan ja jota odotetaan tuomaan väriä ja iloista markkinahenkeä tapahtumaan. Näin on käynyt jo 20 vuotena eikä jatkosta ole epäilystäkään, lupaa Silja, 80v.

Kirpputoreilla käyntiä hän on harrastanut pitkään. Jo töissä ollessaan päiväkodin talonmiehenä hän lastasi tavarat lastenrattaisiin ja työnteli ne myyntipaikalle. Nytemmin kulkuvälineenä on taksikyyti.

"Kirpputorityö on kivaa hommaa, saa paljon tuttavuuksia. Keväällä menee pipoja ja lapasia erityisesti veneilijöille, ja mökkeilijöille huushollitavaroita, esimerkiksi lautasia. Syksyllä ostetaan toppatakeja ja muuta talvitavaraa. Keräilijät etsivät tiettyä tavaraa hakenulasta tulitikkuauskiin, kotoakin tullaan hakemaan. Miehet ostavat miesten tavaroita, kirveitä ja sahoja", kertoo kirppismatamimme.

Silja Salow on palkittu MLL:n kultaisella ansiomerkillä lasten ja nuorten hyväksi tekemästään vapaaehtoistyöstä. Hän on toiminut 25 vuotta MLL:n hoitorenkaassa vapaaehtoisena lastenhoitajana. Hoitolapset ja -perheet pitävät yhä edelleen yhteyttä, kahdet ylioppilaskokoukset on juhlittu. Omia lapsia on kolme, lapsenlapsia yhdeksän ja lapsenlapsenlapsiakin kolme, joten perhepiirissä riittää vilskettä. Kiintymys ja huolenpito sekä positiivinen elämänsäsenne välittyvät Silja Salowin puheesta.

Kirpputori-harrastuksen lisäksi Silja tapaa säännöllisesti entisiä työtovereita kahvikupposen ja vireän jutustelun merkeissä. Urheiluseuraaminen on tullut tärkeäksi omien poikien harrastuksen myötä.

"Mannio olisi pitänyt ottaa mukaan MM-kisoihin. Kyllä sitä vierehtii urheilusta, kun panivat urheilut TV:ssä maksullisille kanaville", kommentoi Silja kisa-TV:n ääreltä.

Silja Salowin tapaa vielä tänä suvena elo-syyskuun aikana viikonloppuisin Länsikeskuksen kirpparilla. Sateen sattuessa kirpputori ei ole auki. Kirppariaamuna täytyy nousta aikaisin, jopa klo 4, jotta saa hyvän paikan. Silja muistelee, että viime kesä oli huono runsaiden sateiden vuoksi. Hän pakkaa taas kerran kasseja ensi viikonlopun reissua varten. Näin ystävien ja naapureiden runsaskätisyys koituu monien kirpparilla kävijöiden iloksi.

HaliSillan kirpputorireissua ilahduttivat Siljan ahkerat avustajat, pojanpoika Jussi Hattara ja hänen lapsensa Eero Hattara.

Teksti ja kuvat: Pirjo Ranti

Tuokiokuvia Halisillasta 14.5.2013

Miesjoukko joka on koostanut vuosina 2010–2011 Halisten historiaa parin CD:n verran. Juhani Laven (vas.), Jaakko Lavaste, Aulis Katajamäki ja Heikki Ranti. Lettimestarina häärii Timo Ranti. CD on saatavissa Halinen-Räntämäki ry:stä p. 050-5343523.

Alkuillan juhlaa, kun aurinko vielä paistoi ja ohjelma oli alkamassa.

Turun Sirkus ry:n pojat Teemu Rinne ja Visa Saarinen esittivät huikkeitä temppujaan pienestä sateesta huolimatta.

Teksti ja kuvat: Pirjo Ranti

LAJITTELE JÄTTEET HELPOSTI KOTIPIHASSASI!

NELILOKEROISEN QUATTROSELECT-JÄTEASTIAN AVULLA KIERRÄTÄT TEHOKKAASTI KAIKKI KOTITALOUTESI JÄTTEET.

SITA Finland tarjoaa sinulle Suomen edistyskeskeisimmän kierrätysmahdollisuuden omalla pihallasi.

QuattroSelect on omakoti- ja rivitaloille sekä pienyrityksille tarkoitettu, 370-litrainen neli-lokeroinen jäteastia, jonka avulla kierrätät keräyskartongin, -lasin ja -metallin sekä polttokelpoisen jätteen.

Palvelualue: Turku, Kaarina, Lieto ja Rusko.

LAJITTELEMALLA:

- kierrätät samalla kertaa kaikki kotitaloutesi jätteet
- vähennät kasvihuonepäästöjä
- säästät luonnonvaroja.

QuattroSelect-astian kerätään vain hyötyjätteitä (ei polttokelpoista jätettä) Raisiossa, Naantalissa, Maskussa ja Nousiaisissa.

LISÄTIETOJA • asiakaspalvelu@sita.fi puhelin 010 5400

WWW.SITA.FI

Maarian Myllyojalla Tapahtuu

c/o Marja-Liisa Haapa-aho
Paimalanatie 374, 20460 TURKU
ks. www.goldenage.fi/ruusuportti
ruusuportti@gmail.com
Tilaisuudet järjestää
Ruusuportti ry
Tervetuloa

Myytävänä varasto- ja harrastetilaa

TalliOsake ratkaisee säilytysongelmat

TalliOsake tarjoaa helposti muokattavan ratkaisun niin asuntoauton, harrasteauton, moottoripyörän, moottorikelkan, veneen kuin pienemmänkin irtaimen omaisuuden turvalliseen säilyttämiseen. Ja mikä parasta, TalliOsaketta voi säilyttämisen lisäksi käyttää myös harrastetilana. TalliOsake sopii erinomaisesti myös yritystilaksi!

Lisätietoa myyjiltämme tai osoitteesta: www.talliosake.fi
Antti Pääkkö, puh. 0400 565 627, antti.paakko@talliosake.fi

Kummal pual jokka sä asut?

Aurajoki on, kuten sanotaan Turun sydän ja sielu. Joki yhdistää ja erottaa, ja joen mukaan ihmiset määrittävät asuinpaikkansa, tois pual jokka vai täl pual? Itse asun täl pual jokka.

Joen ehdoilla kaupungilla myös liikutaan. Aurajoki rantoineen, joki-laivoineen, puistoineen, kävelypolkuineen sekä Halistenkoski kalaportaineen on kaikkien turkulaisten yhteinen olohuone.

Turun sydän Aurajoki ei tarvitse ohitusleikkausta. Sen sijaan se tarvitsee huolenpitoa: joen vesi, kalat, penkereet ja rantatiet on pidettävä kunnossa. Olennainen osa Aurajokea ovat myös sen ylittävät sillat. Elävä ja alati muuttuva kaupunki edellyttää joskus uusia siltoja, ja joskus vanhat sillat saavat uusia merkityksiä.

Tuomiokirkkosillan ja Aurasillan välille nousevasta Kirjastosillasta muodostuu taas uusi reitti jokirannan kuljoille. Kirjasto, kahvilat, sekä Vähätörin, Vanhan suurtorin ja Kauppatorin yleisötapahallit saavat uutta eloa. Uudelta sillalta avautuu katsojalle jälleen uusi ja hieman erilainen näkökulma Turkuun.

Edempänä joen yläjuoksulla etsitään myös uutta joenylitystapaa. Halisten ja Kuralan välinen vanha kampilossi ei enää vuosien ole täyttänyt tehtävänsä.

Sinänsä sympaattisen Aurajoen ylitystavan tilalle on kaavailtu ponttoonisiltaa. Siltaratkaisun onnistuminen edellyttää luonto- ja maisema-arvojen kunnioittamista.

Ehkä kaikkein kipeimmin Aurajoen kulkuväylyistä parantamista kaipaa Yökylän kupeesta Raunistulaan vievä reitti. Rautatiesillan tilalle tarvitaan ehdottomasti kunnollinen kevyen liikenteen väylä. Nykyisellä sillalla nähdään tämän tästä vaaratilanteita, kun polkupyörät ja jalankulkijat toisiaan väistellen etsiytyvät sillan yli. Puuskaisena talvipäivänä liukas ja erittäin kapea puualusta yhdistettynä ohitse pyyhähtävän junan pyörteisiin ei povaa hyvää.

Lisäksi Raunistulaan valmistuu uusia Barkerinrannan kerrostaloja, jotka vielä entisestään lisäävät ihmisten kulkemista Aurajoen yli.

Turkulaiset ja kaupungin hieno joki ansaitsevat arvoisensa sillat. Kukapa ei olisi kuullut Tukholman peräti 56 sillasta, Pariisin Seine-joesta ja sen silloista puhumattakaan.

Annika Lapintie
kansanedustaja
tält pualt jokka

Kampföörin paluu, ei kai sentään!

”Kuralan Kylämäen ja Aurajokilaakson upeaan perinnemaisemaan pääsee kiinni aivan uudella tavalla jo reilun vuoden kuluttua. Aurajoen voi silloin ylittää omin voimin kapulalossilla. Kuralan Kylämäen kupeelle rakennetaan vanhan rumpusillan paikalle uusi perinnesilta.”

Näin veisteltiin juttua vuonna 2007. Kiinteistölaitoksen vetämää hanketta rahoitti myös Lounais-Suomen ympäristökeskus. Hankkeen tärkein asia oli ilman muuta Aurajoen uusi miehittämätön lossi. Kiinteistölaitoksen viheraluepäällikkö **Lauri Laine** luotti siihen, että aluksesta tulee vakaa ja jokikelpoinen. Lossin piirrokset teki Elomatic, jossa suunniteltiin aluksia myös valtamerille.

”Lossi kyntää Aurajoen selän yli 40 metrin matkan. Lossin kantavuus tulee olemaan 12 henkilöä. Vauhti ei yllä valtavaksi. Moottorina ovat todellakin lossin matkustajat ja alus liikkuu kampea veivaamalla. Lossia voi liikuttaa sekä lautalta että molemmilta rannoilta”, todettiin Turkupostissa tuolloin.

– Lossista tulee teräsrunkoinen ja siinä on puuverhoilu, rakennusinsinööri **Olavi Lankinen** Kiinteistölaitokselta kertoi.

Lossin yhteyteen Aurajokirantaan rakennetaan myös kanoottilaituri. Näin Kuralan Kylämäkeen pääsee myös melomalla.

Upeaa ajattelin, mutta... moniko muu Turkulainen on tällä lautalla itsensä rannalta toiselle vinssannut? Ja onko sitä kanoottilaituria näkynyt?

Olin perheemme (puoliso ja poika tuolloin 5 v) kanssa sunnuntaipyöräilyllä vuonna 2007 ja päätimme tehdä ”kulttuuriteon” kokemalla tämän elämyksen. Olimmehan muuttaneet vuosi

sitten Halisiin. Lautta oli lähtenyt matkalle vastarannalta ja odoteltiin. Kesti yli vartin kunnes lautta oli meidän odottelurannassa. Lautan viisi (5) ihmistä siirtyi rantaan ja lähdettiin uudelle ylitykselle. Aikaa kului noin 30 min. Kun vihdoin pääsimme lautalle ja itseämme Aurajoen yli Kuralan Kylämäkeen ”vinssaamaan”, päätimme ettei koskaan enää. Kokemus oli sinänsä ”hieno”, mutta odottelu ja raskas vinssaaminen ei tuntunut mukavalta. Aika pian koko kapulalossi sitten meni rikki.

Aikaa tästä kokemuksesta on kulunut jo 6 vuotta ja Halisissa tapahtuu jälleen, tai on luvassa tapahtua.

Rakennuslautakunnassa oli 2.5.2013 päätettävänä Kiinteistöliikelaitoksen toimenpidelupahakemus (Kuralan kylä) 454-1-24 (2013-504) vesirajalaitteelle, joka tarkoittaa betoniponttonisillan rakentamista kapulalossin paikalle. Lupa myönnettiin ja rakennustyöt on tämän toimenpideluvan perusteella aloitettava ja suoritettava loppuun kolmen vuoden kuluessa luvan lainvoimaiseksi tulemisesta. Työn loppuunsaattamista varten voidaan voimassaoloaikaa pidentää. Lisäksi päätettiin edellyttää rakennesuunnitelmiensa esittämistä.

Jäädään odottamaan...

milloin sinne vastarannalle Kuralan Kylämäkeen taas pääsee.

Riitta Karjalainen
varavaltuutettu (kesk.)
rakennuslautakunnan jäsen

Turku Energia

Jos et pidä keikkumisesta,
valitse sähkösopimukseksi
Louna Vuosi

Louna Vuosi on määräaikainen, enintään kahden vuoden mittainen sähkösopimus, jota sähkön tukkumarkkinoiden hintaheilahtelut eivät hetkauta suuntaan eikä toiseen. Sähkösi hankitaan sinulle etukäteen koko sopimusajaksi, ja siksi sen kilowattitunnin hinta on turvallisen vakaasti sama koko ajan.

LOUNA

Hyvä hinta TPK ry:n jäsenille
Tarjoamme TPK ry:n jäsenille Louna Vuosi TPK-sopimuksen vuoden 2015 syksyyn asti sängen suotuisaan hintaan. Lisätietoja netistä: www.turkuenergia.fi/tpk.

Taito • Palvelu • Asiantuntemus
Polttolaitoksenkatu 17, Turku.
Puh. (02) 2752 050.
Ark. 8-18, la 9-14.

KYLPY- HUONE- JA SAUNA- REMONTIT

tarvittavin materiaalein, sovittuun hintaan ja sovituksessa ajassa.
Varaa ilmainen mittakäyntiaika Marko Hakalalta ma-pe joko
puh. 040 178 0513 tai marko.hakala@sarokas.fi

SVEDBERGS iki MAPEI helo

• MAUKKAAT
ANNOKSET
• NOPEA
PALVELU
• ISOT
PARKKITILAT

Grillattu
broileri

8€

ORIKEDON TAVERNA

Avoimna joka päivä
klo 10-22

Vanha Tampereentie 137 Turku, p. 02 2550 145 www.orkedontaverna.fi

Vauhdikasta menoa Mustien autojen yössä

Maarian Teatteri yllättää taas katsojat laadukkaalla paikallinäytelmällä, *Mustat autot Maarian yössä* – 30-luvun kiellet ja käskyt. Vaikka näytelmä on jatkoa kesällä 2012 esitetylle *Kaksi Maariaa* – punavalkoinen sukukunta, toimii se mainiosti itsenäisenä näytelmänä. Käsikirjoituksen on laatinut sukukronikan pohjalta Kaisa Pakkala ja dramatisoinnista ja ohjauksesta vastaa Pekka Saaristo.

Näytelmää esitetään autenttisissa olosuhteissa, idyllisen Myllyojan talon pihalla. Autojen paikoitus on hyvin järjestetty liikenteenohjaajia myöten. Katsojien parasta on ajateltu katetulla katsomolla, joka onkin lähes ääriään myöten täynnä. Kauden viimeinen esitys tuo oman jännityksensä pimenevään iltaan. Näytöksiä oli tänä kesänä yhteensä 13, joten näytelmään osallistuneilta on vaadittu paljon uhrauksia ja kestävyyttä.

Käsiohjelma antaa sopivasti taustatietoa näytelmän olosuhteista. Tarina käsittää vuodet 1930–32, jolloin Suomessa ja Maariassa kuohui. Lapuan Liikkeen ”pohojanmaan” miehet uhosivat ”Me teemme mitä tahdomme!” sulkiessaan työväentaloja, särkiessään kirjapainoja ja muiluttaessaan sosialisteja itärajalta. Tämä väkivaltainen oikeistoradikalismi hallitsi suomalaista yhteiskuntaa vuosina 1929–1932 ideologisena johtajanaan talonpoika **Vihtori Kosola**.

Näytelmästä saa täyden hyödyn irti paikallinen väestö, joka tuntee historiansa. Muillekin katsojille esitys tarjoaa viihdyttävän ja opettavaisen kulttuurikokemuksen. Näytelmän arvot ja asenteet ilmentävät luonnollisesti aikakauden, käsikirjoittajan ja ohjaajan näkemyksiä. Punaisten ja valkoisten välisistä kahinoista on jo pahin pöly laskeutunut ja asioita voidaan käsitellä ilman suurempaa tunteenpaloa. Ainakin nuorempi sukupolvi kykenee kohtaamaan tapahtumat osana Suomen historiaa, ilman yhtymäkohtia omaan elämäänsä.

Stanislavskilaisen teatterin jalanjäljillä

Mustat autot on aitoa stanislavskilaista realistista teatteria, jonka standardeja ovat uskottavuus ja draamatekstin sisällön totuudenmukainen välittäminen. Esiintyjien välisen yhteistyön toimivuus ja ajoituksen tarkkuus kohtauksissa osoittavat, että ryhmä on harjoitellut paljon ja kurinalaisesti. Dialogit etenevät luontevasti ja näyttelijöillä vaikuttaa olevan syvä ymmärrys näytelmätekstistä. Aito tunne synnyttää oikean rytmin myös näyttelijän sisimmässä. Liikekielestä ovatkin poistuneet maneerit, jotka eivät liity roolihahmoon. Kiinnostavaa olisi tietää, paljonko näyttelijät ovat kehittyneet antamaan vapautta improvisaatiolle ensimmäisen ja viimeisen esityksen välillä.

Näytelmän dramaturgia on sen verran yksiselitteistä, että katsojalle ei tule toisinlukemisen mahdollisuuksia. Asiat ovat juuri sitä mitä ne näyttävätkin olevan. Näytelmässä kiinnostavia ovatkin poissaolon elementit. Mitä tapahtuu talon kätöissä silmien ulottumattomissa? Mitä salaisuuksia henkilöahmot kantavat sydämellään? Konventionaalinen esitystapa varjelee turvallisuuden tunnetta niin näyttelijöissä kuin katsojien keskuudessa.

Stanislavskilaisessa teatterissa yhteisyyden rakentaminen on haastavaa, koska näyttelijöiden ja yleisön välissä on ikään kuin ”neljäs seinä”. Esiintyjät eivät kommunikoi suoraan katsojille vaan näyttävät kuin katsojia ei olisi. Kontaktia kuitenkin syntyy näytelmässä sillä, että kohtaukset tuodaan lähelle katsomoa. Yksi esiintyjien sisääntuloväylä avautuu katsomon keskeltä. Pyöräilijä polkee hiekka pölytyn katsojien varpaiden vierestä. Rakastavaiset lukevat lemmenkirjeitään kääntäen katsojiin, vetäen heidät näin tunnemaailmaansa.

Näytelmä noudattaa niin sanotun vanhan dramaturgian perinteitä: ytimen muodostaa juoni, konflikti, toiminta, etenevä rakenne, dialogi, katharsis ja eheys. Sosiaalisen konfliktin linja luo reunاهدوت näytelmälle. Konflikti ratkeaa presidentti Svinhufvudin, ”Ukko-Pekan”, kovasanaiseen radiopuheeseen. Hän kehottaa suojeluskuntavalaan vedoten miehiä laskemaan

aseensa ja lähtemään kotiin. ”Ukko-Pekan” puhetta kuunteli vuonna 1932 radiosta peräti noin 200 000 suomalaista – näiden joukossa myös helpottunut Eskolan perhe. Näytelmän vaikuttavimpia kohtauksia onkin Eskolan perheen hiljentyminen radion ääreen Kalle ja Mandi Rantalan kanssa.

Kohtaus Wilhelm Eskolan painajaisunesta.

aseensa ja lähtemään kotiin. ”Ukko-Pekan” puhetta kuunteli vuonna 1932 radiosta peräti noin 200 000 suomalaista – näiden joukossa myös helpottunut Eskolan perhe. Näytelmän vaikuttavimpia kohtauksia onkin Eskolan perheen hiljentyminen radion ääreen Kalle ja Mandi Rantalan kanssa.

Wilhelm ja Amanda – Myllyojan kantavat voimat

Näytelmän keskeisiä hahmoja ovat Myllyojan halvaantunut isäntä Wilhelm Eskola (**Timo Leinonen**) ja hänen vaimonsa Amanda Eskola (**Marjo Sairanen**). Ikääntyneen pariskunnan suhde on Wilhelm puuskittaisesta kovasanaisuudesta huolimatta lämmin. Leinonen tekee hienon luonneroolin isäntänä, jolla ei ole vapautta käyttää kokonaisvaltaisesti hyväkseen ruumiinkieltä ja liikettä. Eleillä ja äänenpainoilla hän kuitenkin korostaa tyylikkäästi sanottavaansa.

Marjo Sairanen puolestaan on vähäeleisempi, mutta onnistuu vaikeassa roolissaan esittäessään itseään vanhempaa naista. Hän on sisänpäin kääntynyt ja kantaa murheita harteillaan. Tämä näkyy hänen elekielessään, jolle on tyypillistä suojautua hartiahuiviin ja kietoa kädet ympärilleen.

Koska näytelmä on biografinen, on siinä nähtävissä viitteitä henkilöiden kehityskertomuksista. Näytelmä kuvaa kuitenkin vain lyhyen ajan ihmisen elämästä, joten varsinaista yksittäistä kehityskertomusta emme pääse seuraamaan.

Wilhelmin ja Amandan suhde vanhempaan poikaan Oiivaan (**Harri Leino**) on ristiriitoja täynnä, kun taas nuorempi Lauri-poika (**Lauri Rämö**) tuo taloon iloa morsiamensa

Irjan (**Maj-Britt Lahdenperä**) myötä. Myllyojan sisäkkö Siiri (**Kukka Villman**) toimittaa perheen tyttären virkaa, mutta tekee lopulta yllättävän päätöksen lähteä Pohjolaan töihin ja adoptoida kaksi punaorpoa, Einarin (**Roni Jokinen**) ja Lempin (**Senni Mäki**).

Huumoria ja salakähmäisyyttä

Wilhelmin serkku Kalle Rantala (**Ismo Reunamo**) ja vaimonsa Mandi Rantala (**Mirjam Jarhio**) loistavat hausalla puhetyylillään ja vauhdikkaalla elämällään. Humoristisimmat kohtaukset osuvat juuri Kallen yrityksiin piilottaa pirtupöniköitä ja hänen maata syleileviin selityksiin Mandi-vaimolle ja pirtupomolle (**Auvo Aro**). Aro tekee kaksoisroolin toimiessaan myös muilutettuna Jalmari Tähtenä.

Jäyhäilmeinen Harri Leino toimii useassa roolissa; Oiiva Eskolana, Trokari-Nyberginä ja muiluttajana Ruskon korvessa. Komea musta auto on näytelmän nimen mukaisesti pääosassa – oli sitten kyse pirtun trokaamisesta tai muiluttamisesta. Katsomo hiljenee auton äänen alkaessa kuulua kaukaa metsän siimeksestä. Autoa hyödynnetään useassa kohtauksessa ja välillä katsoja pohtii, kurvaileeko auto liikaakin näyttämöllä. Joka kerta sisääntulo on kuitenkin vaikuttava. Musta auto nousee symboliksi salakähmäisyydelle ja pahuudelle.

Lauri Rämö liikkuu vakuuttavasti kahden roolin välillä. Hän on kuin aikakoneella siirretty 30-luvulta asusteineen ja huoliteltuneen puhetyyleineen. Rämön toinen rooli on toimia nuorena Prusin talon maisterina eli Kaarlo Marjasena, joka saapuu Myllyojalle tekemään haastattelua muilutuksesta. Rämö on todellinen

Ohjaaja Pekka Saaristolla on hymy herkässä ennen kesän viimeistä näytöstä.

luonnonnäyttelijä, joka ottaa roolin haltuunsa. Itsevarman Marjasen todetessa: ”Huono kieli todistaa sekavasta ajattelusta”, ei katsoja uskalla edes ajatella vastaan.

Esityskokonaisuus on ehyt ja rytmi tasapainoinen. Vauhdikkaampia kohtauksia rauhoittavat Eskolan pariskunnan vakavammat mietiskelyhetket. Pelkäsi huumoriksi esitys ei onneksi mene. Näytelmä herättää eloon Eskolan suvun historian, ja tunnelman joka vallitsi Lapuan Liikkeen uhan alla. Jäämme toivorikkaina odottamaan tarinaan kolmatta osaa.

Kiitos näyttelijöille!

Teksti ja kuvat: Mirja-Riitta Salo

Eskolan pariskunta kohtaa Laurin ja tämän nuorikon, Irja-neidin.

Kaarlo Marjanen haastattelee Jalmari Tähteä ja Kalle Rantalaa.

Suvituuli Turunen työskentelee Maarian seurakunnassa diakonissan työssä. Hänen toimistonsa sijaitsee Halisten seurakuntakodilla. Työnsä Halisissa hän aloitti tammikuussa 2013.

Suvituuli on kolmen pienen lapsen äiti, joka rentoutuu laulamalla kuorossa.

Diakonissan toimiston kynnys on matala

Diakonia on **Suvituulen** mukaan palvelutehtävä, kristillistä palvelua, joka on kirkon perustehtävä. Diakonia on ihmisen vierellä olemista, kuuntelemista ja läsnäoloa ihmisten erilaisissa elämäntilanteissa. Se on ohjaamista eteenpäin esimerkiksi seurakunnan muuhun toimintaan.

Tärkeä ulottuvuus diakonin työssä on myös hengellisyys, usko Jumalaan. Tämä näkyy asiakastyössä muun muassa siinä että asiakkaan niin halutessa hänen kanssaan voidaan rukoilla ja keskustella hengellisistä kysymyksistä. Tämä antaa voimaa ja toivoa.

Diakonin vastaanotolle voi tulla ihan kuka tahansa, myös kirkkoon kuulumattomat, kertoo Suvituuli. Kynnys on matala. Diakoniin voi ottaa yhteyttä monenlaisissa asioissa. Yhteyttä voi ottaa esimerkiksi jos on taloudellisia huolia, yksinäisyyttä, tarvitsee keskusteluapua, tai on ihmissuhdeongelmia. Erilaisissa elämäntilanteissa voidaan kääntyä diakonin puoleen. Elämän koko kirjo tulee

esille Suvituulen työn arjessa.

Suvituuli katsoo luottavaisin mielin tulevaisuuteen. Usko Jumalaan antaa suunnan ja toivon ihmisten hädän kohtaamiseen, sanoo Suvituuli.

Diakonissan työ on kutsumusammatti

Suvituuli tiesi jo nuorena haluavansa diakoniksi. Hänellä on aina ollut tarve auttaa, saada olla ihmisten kanssa ja kuunnella heitä. Työ on vastannut odotuksia. Hän viihtyy hyvin Maarian seurakunnassa ja kertoo että hänet on otettu hyvin vastaan.

Työn rikkautena Suvituuli näkee että päivät ovat erilaisia, ei ole kahta samanlaista päivää. Hänen työhönsä kuuluu muun muassa asiakastyö, kotikäynnit ja onnittelukäynnit. Syksyksi kaavaillaan Halisten seurakuntakodille perhekerhoa.

Diakoniatyössä on tärkeää myös yhteistyö kaupungin sosiaali- ja terveystoimen, diakonia- sekä sosiaali- ja terveysalan järjestöjen ja yhdistysten kanssa.

Autetusta kasvaa auttaja

Diakoniatyön tavoitteena on saada ihminen jaloilleen, kertoo Suvituuli. Diakoni on rinnalla kulkija, joka auttaa ihmistä löytämään omat voimavaransa, jotta tämä pääsisi elämässä eteenpäin. Lopulta se, saako ihminen avun, on hänestä itsestä kiinni, painottaa Suvituuli. Työ tapahtuu aina asiakkaan ehdoilla ja hänen lähtökohdista käsin.

Autetusta voi parhaillaan kasvaa auttaja. Monissa seurakunnan tilaisuuksissa ja toiminnoissa tarvitaan vapaaehtoisia. Haliskahvilassa (Kardinaalinkatu 3 A) touhuu joka viikko tiistaisin ja torstaisin innokas vapaaehtoisten joukko jakamassa ruokakasseja ja kohtaamassa ihmisiä.

Syksyllä alkaa uusi kurssi, jossa koulutetaan vapaaehtoisia seurakunnan toimintaan.

Henkilökuva: diakonissa Suvituuli Turunen

Myös maahanmuuttajat tervetulleita

Suvituuli toivottaa tervetulleeksi seurakunnan toimintaan myös maahanmuuttajat. Kirkolla on tärkeä rooli sillanrakentajana erilaisten kulttuurien ja uskontojen välillä. On tärkeää, että maahanmuuttajat

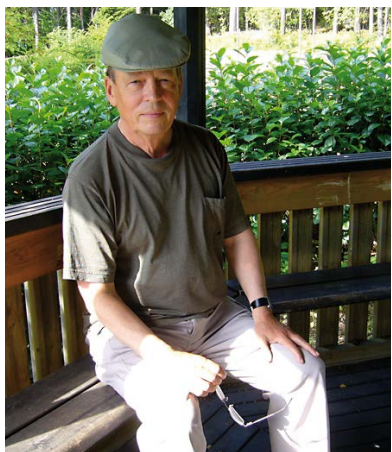
kotoutuvat hyvin uuteen kotimaahansa, että saavat tuen ja avun tehäkseen tästä maasta itselleen ja perheelleen uuden kodin.

Maarian seurakunnassa työskentelee yhteensä kuusi diakonia. Halisten diakoniatoimisto päivystää tiistaisin ja torstaisin klo 9–10.30.

Päivystyksen aikana voi tulla toimistoon tai soittaa numeroon 040 341 7476 ja varata asiakasajan.

Saara Markkula

HaliSopu – Onko taas aika jatkaa keskustelua alueellisista ristiriidoista?

Sovittelija ja vuoden 2012 HaliSukko Timo Leinonen.

HaliSopu oli 2000-luvun puolivälissä syntynyt konfliktinratkaisumallikeskustelu, eräänlainen ”ajatushautomo”. Sen tavoitteena oli luoda toimintatapa erilaisten alueellisten ongelmien ja kiistojen ratkaisemiseksi. Työryhmässä oli mukana diplomi-insinööri ja oikeustieteen lisensiaatti, vuoden 2012 HaliSukko **Timo Leinonen**.

Taustalla toimi TurvaTurku-hankkeen Halisten alueryhmä osana Turun eri alueiden parantamissuunnitelmaa. Hankkeessa oli useampia osa-alueita, muun muassa Viher-Halinen, jonka tarkoitus oli parantaa alueen viihtyisyyttä. Halisissa tehtiin myös asukkaille turvallisuushaastatteluita, joissa selvitettiin, kuinka turvallisiksi ihmiset kokivat alueen. Ensimmäisen vuoden jälkeen tehtiin vielä seurantahaastattelu. Näitä haastatteluita verrattiin

vielä muihin vastaaviin alueisiin, muun muassa Vantaalla. Haastatteluita vertailtaessa havaittiin, että Halisissa ihmiset olivat hieman vähemmän keskustelleet asioista keskenään.

Alueryhmässä oli monen alan asiantuntijuutta

Mitä ajattelet, kun taannoin Turun Sanomissa (ke 18.7.13) toimittaja haastatteli eri kaupunginosien asukkaita, muun muassa halislaisia. Haastatellut kertoivat, että Halisissa on liikaa maahanmuuttajia ja että Halinen muistuttaa Tukholman ja Pariisin ghettotoja? Onko tällaisesta puheesta syytä olla huolissaan?

Tuollaisella asenteella Halisiin on pitkät perinteet, joita on varmasti vaikeaa muuttaa. HaliSopu-hankkeen yhtenä ponttimena oli pyrkimys vaikuttaa ihmisten asenteisiin asuinalueen kohtaan. Kyseinen lehtikirjoitus käsittelee tosin vain yksittäisen asukkaan tunteja. En jaksa uskoa, että Halisissa nykyään yleisesti ajatellaan noin, Leinonen arvioi.

Leinonen liittyi alueryhmään tavoitteenaan saada käytännön tuntumaa sovittelua koskevan väitöskirjan taustaksi. Lisäksi omassa taloyhtiössään Leinonen luottamushenkilönä joutui ratkaisemaan epäsuopua aiheuttaneita tilanteita, kuten myös ristiriitoja eri taloyhtiöiden asukkaiden välillä.

Alueryhmässä arvostettiin Leinosen kokemusta sovittelutyöstä Turussa. Leinonen oli juuri lopetta-

nut kymmenisen vuotta hoitamansa tehtävän Turun rikosten sovittelutoiminnassa. Sovittelussa Leinonen piti merkittävänä norjalaisen kriminologin **Nils Christien** ajatusta, että konfliktissa ja konfliktinratkaisemisessa itsessään on potentiaalia. Konfliktin osapuolet oppivat konfliktista, kun he saavat siitä palautetta. Christien mukaan asiantuntijat olivat vaarassa omia konfliktit itselleen siten, että rikoksen uhrin eivät voi enää osallistua asioidensa ratkaisemiseen. Onhan selvää, että jos ihmiset haluavat ja saavat hoitaa omia asioitaan ja oppivat siitä, he ovat tyytyväisempiä ja iloisempia. Kaikki siitä hyötyvät, Leinonen toteaa.

Alueryhmässä oli toimijoita niin viran puolesta kuin kansalaisaktiivejakin. Keskushenkilö oli kaupungin palkkaama aluetyöntekijä. Korttelipoliisi oli mukana, asukasyhdistyksiä edustava henkilö osallistui. Kouluviranomaisia kutsuttiin paikalle, isompien huoltoyritysten yhteyshenkilö oli tärkeä. Taloyhtiöiden isännöitsijät vaihtuivat ryhmässä. Maahanmuuttajien edustajia ei muistaakseni ollut, Leinonen pohtii.

Tarvetta alueelliselle keskustelufoorumille

Ajattelumallissa oli perusongelmana oletus, että kukaan ei tuo mielellään esiin konfliktia. Mallia olisi pitänyt kehittää enemmän, eli keskustelut jäivät ikään kuin kesken, mitä tuli mallin perusoletuksiin. Ei kukaan tuo ongelmia kenenkään ratkaistavaksi

ennen kuin hädässä, Leinonen toteaa.

Lopulta kuitenkin rakennettiin käytännön malli, jossa määriteltiin, ketkä kaikki osapuolet voisivat olla mukana. Luokiteltiin erilaisia konfliktiryhmiä. Aika voimakas ajatus oli kuitenkin, että HaliSopu suuntautuu nimenomaan nuoriin. Viimeisessä kokouksessa sovittiin, että jos joku jatkaa keskustelua, se on koulu, jolla on kontakti näihin nuoriin, Leinonen muistelee.

Keskustelu oli ideointia. Mikä on painopiste? Miten toimitaan? Ketkä ovat läsnä? Ongelmana oli hahmoton malli. Ei ole yksinkertaista siirtää konfliktinratkaisua jollekin paikalliselle alueelle. Onko se edes mahdollista? Kun on poliisi, kun on olemassa koulut, kun on olemassa taloyhtiöt, niin jääkö sellaisia asioita, joiden takia HaliSopu-keskustelulle olisi tarvetta, Leinonen miettii.

Voisiko KoroiSet-lehti olla sellainen keskustelufoorumi? Lehti itsessään ilmestyy niin harvoin (4 kertaa vuodessa), että se ei ehkä sovi foorumiksi. KoroiSet-lehdellä voisi olla jokin Facebook-sivusto tai vastaava paikallinen väline, jossa ihmiset voisivat vapaasti puhua. Se olisi hienoa. Sen ongelma on, että kuka tahansa voi osallistua, keskustelun rajaaminen on vaikeaa ja usein asioiden esittely menee vastakkainasetteluksi. Internet olisi kuitenkin enemmän ajan tasalla, Leinonen summaa.

Teksti ja kuva: Johanna Lampinen

Leinosen julkaisuja löytyy osoitteesta: <http://sovittelu.tkfyuku.com/forums/2393284#UjIhW42pWSO>

Mitä on sovittelu?

Sovittelussa rikoksen tai riidan osapuolet voivat puhua koulutettujen, puolueettomien ja vaihtolovelvollisten vapaaehtoissovittelijoiden välityksellä tapahtuneesta rikoksesta tai riidasta. Kokemusten ja tunteiden jakaminen on osa neuvottelussa käytävää vuoropuhelua. Sovittelussa käsitellään myös uhrille aiheutuneita henkisiä ja aineellisia haittoja ja voidaan sopia niiden hyvittämisestä.

Sovittelu voi olla joko rikosprosessille rinnakkainen tai sitä täydentävä menettely.

Rikoksen ja riidan osapuolet saavat itse vaikuttaa oman asiansa käsittelyyn ja asiaansa koskevaan päätökseen. Sovittelijat huolehtivat siitä, että neuvottelutulos syntyy osapuolten yhteisenä päätöksenä. Vapaaehtoiset sovittelijat toimivat ammattihenkilöstön ohjauksessa ja valvonnassa.

http://www.thl.fi/fi_FI/web/fi/aiheet/tietopaketti/sovittelu/mita_sovittelu_on

PARTURI KAMPAAMO

Avoinna:

ma-ti-to-pe 9–17
ke 10–19
la 9–14

Maija Lehtiö
Halisten liikekeskus
Gregorius IX:n tie 8

20540 Turku
Puh. (02) 2370 656
Gsm 040 5112 313

Tällä kupongilla
HIUSTEN-
LEIKKAUS

20 e

Voimassa
syyskuun 2013!

kukkakauppa NUMMEN NARSISSI KY

Vanha Hämeentie 29
Turku
Puh. 237 2005

AVOINNA:
Ark. 9.00–18.00
La–Su 9.00–14.00

Turun KOTIPESULA

Mattojen ja kodintekstiilien palvelupesula

Ruunikokatu 3
Orikedon postin vieressä

Puh. (02) 238 7799

www.turunkotipesula.fi

kari.karpelin@turunkotipesula.fi

- Nopeasti
- Edullisesti
- Vaivattomasti

Plyysi- ja käytävämatot laakavesipesuna

Marianaa tapaamassa

Työuransa matemaattisten aiheiden opettajana ja yläkoulun rehtorina tehnyt **Tuula Walden** odottaa täsmällisesti sovittuna aikana Linnasmäen kahvilassa. Olen saanut tämän siron ja hymyilevän naisen haastateltavaksi kesken kiireiden, joita riittää uuden monologin harjoitusten keskellä. Lausuntataiteilija Walden päästää hetkeksi irti **Marianasta**, ja siirtyy tulkitsemaan **Aino Kallista** monologiassa *Nainen kuin jäätynyt samppanja*. Marianasta voi tosin olla vaikea luopua, koska hänen tarinansa on samalla luotaus Waldenin omaan historiaan.

Tuula Walden tulkitsi tietäjä ja parantaja Marianaa monodraamassa *Mariana sielunkantaja*, jota esitettiin Maarian pappilan tallisissa 22.5.–7.6.2013. Esitykseen liittyi **Pertti Pussisen** johtama hautausmaakierros, *Maasta sinä olet tullut – kahdeksan pysähdystä Maarian kirkko- maalla*, jossa tutustuttiin myös Marianan hautapaikkaan. Ylimääräinen näytös on 9.8. Ko-roisten viikon yhteydessä.

Arvoituksellinen hautaristi johdatti Marianan jäljille

Marianan tarina sai alkunsa Tuula Waldenin löytäessä Maarian kirkkomaalta vanhan hautaristin, joka herätti hänessä muistoja lapsuudesta. Sukuhistoriaa harrastava Walden tunnisti haudan olevan hänen isoisänsä äidin, **Mariana Bergrenin**. Tästä lähti kiinnostus tutkia sukupolvien ketjua taiteen keinoin.

Tuula Waldenin harrastuksena on kirjoittaminen, joten hänelle oli luonnollista kirjoittaa vähitellen muistiin ajatuksia Marianan elämästä. Metsäkävelyillä Walden kuvitteli, minkälaisista Marianan arkipäivä oli ollut. Hän halusi viedä Marianan tarinan keskiaikaa kauemmas, aina 1000-luvulle saakka, ennen kristinuskon saapumista Suomeen. Euran esihistoriallisesta opastuskeskuksesta Tuula Walden sai näkemystä siitä, minkälaisista elämä oli tuolloin.

Luomisen nautintoa ja tuskaa

Mariana sielunkantajan luomisprosessi kesti noin vuoden. Walden kirjoitti Marianan tarinan valmiiksi kesän 2012 aikana ja tammikuussa 2013 alkoivat näytelmän harjoitukset. Työryhmä muodostui yllättävän suureksi, vaikka kyseessä oli monologi. Ohjaajaksi ja dramaturgiksi valikoitui **Mikko Rantanen**, jonka kanssa Tuula Walden oli aiemminkin tehnyt yhteistyötä. Rantanen auttoi tiivistämään rönsyilevää käsikirjoitusta. Musiikista vastasi muinaissoittimiin erikoistunut **Anneliina Koskinen**, jonka kanssa työskentely oli Tuula Waldenin mukaan mutkatonta.

Ennen kristinuskoa loitsut, maahiset, sielunvaellus ja suhde luontoon olivat osa arjen elämää. **Elias Lönnrotilta** löytyivät vanhimmat ja alkuperäiset runot, loitsut ja taia, joita esityksessä hyödynnettiin. Maarian seurakunta antoi työryhmän käyttöön pappilan tallin, joka oli sijainniltaan luonteva Marianan lepopaikkaan nähden. Tila oli haastava lavastuksen kannalta, joten sen suhteen ei pyrittykään täydelliseen autenttisuuteen. Viit-

teellinen lavastus jättää katsojalle tulkinnanvaraa.

Tuula Walden kuvaa koko työskentelyprosessia tiiviiksi ja antoisaksi. Hänen mukaansa oli haastavaa ja samalla kiinnostavaa tehdä asioita, joita ei ollut ennen osannut. Tekstin ulkoa opettelu oli vaikein vaihe, mutta se oli välttämätöntä ennen kuin pystyi eläytymään erilaisiin tunnetiloihin. Kaikkia tunnetiloja ei ollut välttämättä helppo esittää, jos ne olivat itselle vieraita. Tähän tarvittiin avuksi ammattitaitoista ohjaajaa.

Mariana sielunkantaja on matka menneeseen ja ihmisyhteyteen. Vaikka ajassa siirrytään taaksepäin, ihmiset olivat pohjimmiltaan samanlaisia kuin nykyään ja tunsivat samoja tunteita. Ilmeikäs ja pehmeäliikkeinen Tuula Walden vie tietäjänaisena mukanaan aikaan, jolloin luonnonuskontoihin alkoi sekoittua kristillisiä vaikutteita.

Esittelyvideo *Mariana sielunkantajasta* löytyy internetistä osoitteesta <http://www.youtube.com/watch?v=dCKhXArwzoY>.

Teksti ja kuva: Mirja-Riitta Salo

Tuula Walden on monologeihin erikoistunut suosittu lausuntataiteilija.

kosonen

Tauti on tunnistettu. Mistä lääkkeit?

Valtakunnan taloustilanne on nyt lopultakin valtiovarainministerin suulla todettu ”yllätyksellisesti” varsin pahaksi. Tällainenhan tilanne on ollut jo vuosikausia ja ajautunut jatkuvasti vain huonommaksi. Meillä on kestävyysvaje ja nyt jälleen myös vaihtotasevaje. Valtio tekee jatkuvasti lisää velkaa. Valtion velka kasvaa hallituksen esityksen mukaan ensi vuonna 6,6 miljardilla eurolla. Lisäyksen toteutuessa kokonaisvelka on n. 100 miljardia euroa. Muistetaanpa, että yksi miljardi on 1000 miljoonaa!

Turun taloustilanne on vastaavanlainen. Lisävelkaa otetaan tänä vuonna 90 milj. euroa, joka kasvattaa kaupungin velan jo 513,7 milj. euroon. Tälle vuodelle hyväksytty budjetti on monilta osin pettämässä pahasti. Virallisen ennusteen mukaan budjetin ylitys nousisi jopa 30 milj. euroon. Suurimmat käyttötalouden määrärahaylitykset ovat jälleen tulossa sosiaali- ja terveystoimen ja sivistystoimen toimialoille.

Julkinen talous pitää ”hyvinvointiyhteiskuntaamme” pystyssä pitkälti suurella velkarahalla. Syömme enemmän kuin tienäämme! Tauti on tunnistettu, mutta mitkä ovat syyt, joista tauti johtuu. Vain taudin syiden tunnistaminen antaa mahdollisuuden parantavien lääkkeiden löytämiseen.

Taudin syyt Turussakin ovat moninaiset. Kenties suurimmat ongelmat ovat peräisin kovasti lisääntyneistä eläke- ja terveystoimen sekä maailman laajuisten talouslaman ja työttömyyden vuoksi kutistuneista verotuloista sekä edellä jo mainitusta jatkuvasta velkaantumisesta. Organisaatiomuutokset huomioon ottaen kaupungin henkilöstön määrä on jatkuvassa kasvussa, josta johtuen palvelujen tuotto on yhä kalliimpaa. Palvelua antavien tahojen aitoa taloudellisuusvertailua ei osata tai haluta tehdä. Talouden seuranta on kovin jälkijättöistä, jolloin epäkohtiin puuttuminen on myöhässä. Työssä käymättömien osuus työikäisistä on jo yli 14 %. Verotulot pienenevät ja sosiaalietuudet kasvavat. Työttömyys on muodostumassa perinnölliseksi. Työttömien vanhempien lapset tottuvat avustusten varassa elämiseen. Kun työstä saatava tulo jää vielä pienem-

mäksi kuin avustustulot, ei työn vastaanotto ole mielekästä. Nuorten työttömyys kasvaa ja kauaskantoinen vakava yhteiskunnallinen ongelma vain pahenee. Yritystoiminnalle säilytetyt velvollisuudet nostavat palkkakustannukset n. 1,5 -kertaiseksi työntekijälle maksettavaan palkkaan verrattuna. Mistä löytyy enää työllistäviä yrittäjiä?

Kovat lääkkeet pahaan tautiin ovat nyt tarpeen. Suu on pantava säkkiä myöten. Palvelujen antajat on rehellisesti kilpailutettava, jotta palvelujen tuottaminen saadaan oikeanlaiseksi. Turhat toimet kaupungissa on lopetettava ja velkaantumiselle on pantava piste. Kaupungin talouskehityksen seuranta on saatettava reaaliaikaiseksi, jotta voidaan nopeasti päättää talouden häiriötekijöihin tarvittavat korjaukset. Tärkeää on myös huolehtia tehtyjen päätösten pikaisesta toimeenpanosta. Tämä edellyttää organisaation ketteryyttä asioiden hoitamisessa.

Työttömyyden pienentämiseksi työstä saatavan palkan tulee olla selvästi suurempi kuin työttömyyspäivärahalla saatava kuukausiansio. Työnantajan tilannetta pitää helpottaa niin, että työhön otetulle työttömälle saadaan maksaa palkkana sama kuin hänen työttömyysavustuksensa ovat. Kaupungin kannattaa omalla päätöksellään maksaa tällaiselle työllistetylle ns. ehkäisevää toimeentulotukea 300–400 €/kk. Se nostaisi hänen ansiotaan juuri sopivasti ja ehkäisisi henkilön syrjäytymistä työelämästä. Kaupunki saisi työllistyneen henkilön palkasta verotuloina enemmän kuin verotulot työttömyysavustuksesta.

Sosiaalilainsäädännöllä on koottu ihmisille tarpeellinen turvaverkko, mutta se sisältää vain oikeuksia. Ihmisen kokonaisuudesta ei saa unohtaa myöskään yksilön vastuuta ja velvollisuuksia. Jokaisella meistä tulee olla mahdollisuuksien mukaan myös oma vastuu itsestään ja läheisistään. Oma vastuu edellyttää ihmisen kaikin tavoin pyrkiä olemaan hyödyksi yhteiskunnan yhteisissä toiminnoissa.

Pentti Kosonen
Emeritusprofessori

Lakipalvelu Leinonen

Puh 040 7425 061

LPL

HUOLLOT JA KORJAUKSET
KAIKKIIN AUTOMERKKEIHIN.
MYÖS ILMASTOINTIHUOLLOT JA
DIAGNOSTIIKKATESTAUKSET.

AUTO-SALO

Kärsämäentie 4 Turku
Puh. (02) 2539 331

RAKENNUSLEVYJÄ vuodesta 1970

Luotettavaa ja hyvää palvelua,
nopeasti ja ammattitaidolla

Sahaus-
palvelu

LEVY-JAATI OY

Autokatu 2, Turku puh. 253 9200, fax 277 0990
email: levy-jaati@pp.nic.fi

Avoinna ark. 8–17

Muistathan aina
kysyä meiltä
talletustarjousta!

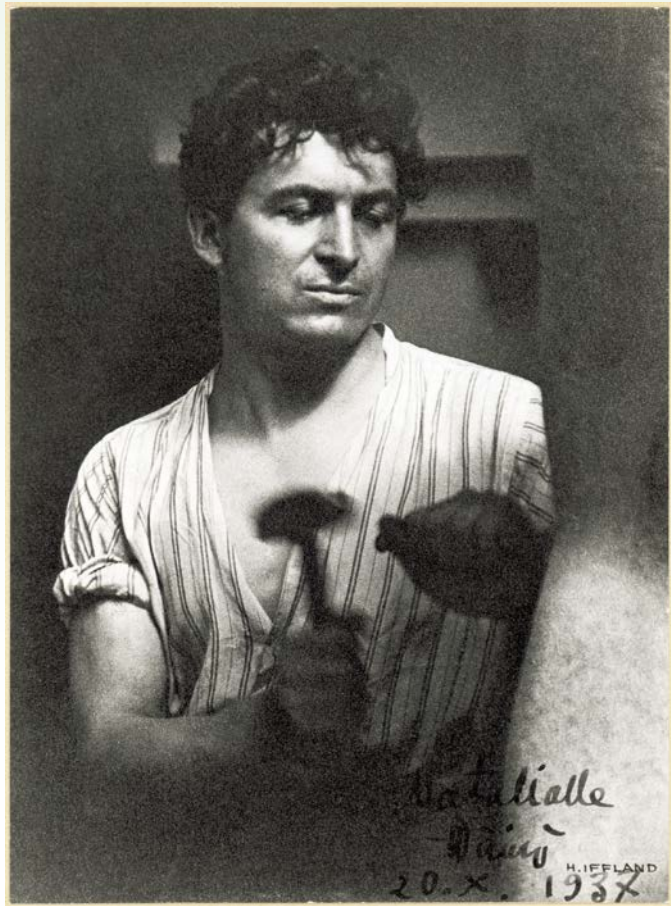
Tervetuloa keskustelemaan pankkiasioistasi!

POP Pankki
Liedon Osuuspankki • Lieto ja Turku

POP Vakuutus
popvakuutus.fi

Lieto, Hyvätylänitie 10, puh. 02-4711 400
Turku, Kauppiaskatu 9, puh. 02-4711 470

www.poppankki.fi/lieto

Wäinö Aaltosen arkisto, Turun museokeskus / H. Iffland

Wäinö Aaltonen 1920-luvulta. Valokuvan lahjoittanut italialainen taidemaalari, kreivitär Natalia Mola vuonna 1976.

Alueeseen liittyvien kulttuurivaikuttajien elämäntyötä valottavien symposiumien sarja jatkuu. Sarjan aloitti viime vuonna kulttuurifilosofi **Erik Ahlman**. Tänä vuonna vuorossa oli Suomen puhe- ja lausuntataidon opetuksen uranuurtaja **Kaarlo Marjanen**. Ensi vuonna on vuorossa kuvanveistäjä **Wäinö Aaltonen**, jonka syntymästä tulee silloin 120 vuotta. Kaikkein kolmen hautapaikat löytyvät Maarian kirkon hautausmaalta.

Wäinö Aaltosella on ollut hyvin keskeinen asema Suomen tasavallan syntyhistoriassa. Kuvanveisto nousi Aaltosen aikana Suomen taidehistorian tärkeimmäksi alueeksi paljolti nimenomaan hänen ansiostaan. Wäinö Aaltonen kykeni liittämään suuret liikkeellepanevat tunteet veistoksiinsa niin, että ihmiset pystyivät samaistumaan niihin.

Aaltonen ei itse halunnut samaistua mihinkään taidesuuntauksiin. Hän oli itseoppinut kuvanveistäjä, joka pyrki töissään löytämään ajattoman kauneuden kokematta muita kuvanveistäjiä esikuvikseen. Hänelle tärkeä vaikuttaja oli runoilija ja tutkija **Aaro Hellaakoski**, joka oli naimisissa hänen Lempi-sisarensa kanssa. Heille kummallinen taide oli jotakin elämää suurempaa. Taiteen tavoitteena oli pyrkimys kohti kauneutta ja totuutta. Totuus tarkoitti heille sitä, että työ ja ajatukset siitä vastasivat mahdollisimman tarkoin tekijän sisäisiä tunteita.

Aaltonen ei kuvannut yhteiskunnallisia ristiriitoja, vaan pyrki töissään sovittamaan niitä. Hän oli tunneihminen, joka kuvasi yksittäisen ihmisen tunne-elämää ikään kuin yhteiskunnallisia ristiriitoja isompana asiana. Omaan kuvaansa hän on kirjoittanut *"Minä tahtoisin, että sydämeni olisi kuin kivi, kuin kallio, johon olisi veistetty kasvot, hymyilevät ja suuret - joiden ohi kiihtää aika -. Mutta se ei ole sellainen, ei ole! Sitä pusertaa tuskka, sen juuria kalvaa ikävä ja se tuntee sellaisen helvetinmoisen riemun."*

Aaltoselle uskottiin monta sellaista kuvanveistotyötä, jotka sijaitsivat keskeisillä paikoilla, ja jotka kuvasivat suomalaisen identiteetin muotoutumisen kannalta keskeisiä henkilöitä. Tällaisia ovat ennen kaikkea **Aleksis Kiven** muistomerkki Kansallisteatterin edessä ja **Paavo Nurmen** juoksijapatsas. Aaltonen ei

Kuka oli Wäinö Aaltonen?

ollut pelkästään kuvanveistäjä. Hän maalasi, suunnitteli kirjankansia ja teki teatterilavastuksia. Hänen töittensä kipsiset pienoiskokoiset jäljennökset ovat ehkä alallaan laajalevikkisimmät.

Aaltonen oli **Akseli Gallen-Kallelan** jälkeen seuraava taiteilija, joka kohotettiin kansallisen mestarin asemaan. Hänelle myönnettiin professorin arvonimi vuonna 1940 ja Suomen Akatemian jäsenyys 1948. Ehkä nämä seikat olivat osaksi syynä siihen, että Aaltosesta tehdyt kirjat eivät aikoinaan olleet riittävän kriittisiä, jotta uudet taiteilijasukupolvet olisivat voineet vaikeuksista jatkaa hänen viitoittamalla tiellä. Aaltosen julkiset työt sen sijaan ovat monesti joutuneen kovankin julkisen keskustelun kohteeksi. Esimerkiksi Aaltosen Aleksis Kiven patsas synnytti keskustelun siitä, antoiko se oikean kuvan kansalliskirjailijan persoonallisuudesta ja ulkomuodosta.

Myöhemmin hän pohti omaa suhdettaan taiteen arvostelijoihin: *"Kun kerran mitään absoluuttista kauneutta ei ole olemassa, niin ei myöskään mitään absoluuttista arvostelua ole. Sen takia tuntuu aika hullunkuriselta, että jokin taideteos voi synnyttää jonkinlaisen raivon jossakin arvostelijassa. Arvostelu voi vuorostaan synnyttää samanlaisen raivon jossakin lukijassa. Luova taiteilija on kuitenkin nämä voimat pannut liikkeelle."*

Minun suuri haaveeni on joskus luoda sellainen työ, jota saisi koko loppuikänsä viimeistellä ja täydentää niin paljon kuin ikinä kykenee. Olen aivan tavallinen mies. On vain niin suuri halu tehdä, että se on melkein pakko. Tämä halu muuttaa miehen epätavalliseksi, ei tahdo sopeutua tähän maailmaan."

Aaltonen kuuroutui kokonaan vuonna 1936. Hänelle hankittiin kuulukoje, mutta hän ei käyttänyt sitä vaan käytti erilaisia paperilappuja kommunikoidessaan toisten kanssa. Kuulokojeen hän torjui toteamalla, että *"[M]ikäs pakko minun on kuunnella kaikkia maailman keljumaisuuksia."*

Turussa on Wäinö Aaltosen nimikkomuseo. Lisäksi hänen veistostöitään täällä ovat muun muassa Paavo Nurmen juoksijapatsas Itäisen rantakadun ja Kaskenkadun kulmassa, Liljan patsas Hämeenkadun varrella, Ystävyys solmitaan -patsas Puutorilla ja oma ja vanhempensa hautamuistomerkki Maarian kirkon hautausmaalla. Tämä muistomerkki on ikään kuin hänen graniittitöittensä ja lukuisten hautamuistomerkkiensä monikymmenvuotisen kehityksen yksinkertainen ja kaunis lopputulos.

Maarian kirkon hautamuistomerkin pitkä historia

Aaltonen suunnitteli sukunsa hautamuistomerkkiään vuosikymmeniä. Vaikka hän itse sanoo aloittaneensa suunnittelutyön vasta vuonna 1924, valmiissa työssä on kuitenkin jotakin hyvin samanlaista kuin hänen aivan ensimmäisessä työssään "Torso" vuodelta

Osa 1

Ensi vuonna vuorossa
Wäinö Aaltonen (1894 – 1966) symposium

1916. Tämän työn pohjana on tapahtuma, joka puhutteli Aaltosta erityisesti. Hänen nuori sisarensa oli jostakin löytänyt kuolleen linnun ja piti sitä kumartuneena ja ilmeisen liikuttuneena polvistuneena käsissään. Hän teki näkemästään savesta työn, jolle antoi nimen "Polvistuva tyttö". Savityö jäi varojen puutteesta kuivumaan ennen kipsiin valua niin, että veistoksen kädet ja jalat vahingoituivat. Siitä tuli näin torso.

Sisällissodan jälkeen Aaltonen sai tehtäväkseen tehdä muistomerkit kaatuneille Alastaron ja Savonlinnan sankarihaudoille. Vaikka nämä muistomerkit ovat paljon suurempia kuin "Torso" ja muutenkin erilaisia, ikään kuin virallisempia, niiden hahmoilla on kuitenkin sama polvistuva asento ja ne synnyttävät katsojassaan myös samantyyppisen suruun viittaavan tunnetilan tapahtuneiden vääjäämättömien tosiasioiden edessä.

Aaltonen sairasti pitkään ennen kuolemaansa. Hän kertoi sinä aikana, että oli aloittanut hautamuistomerkin suunnittelun vuonna 1924. Hän tavoitteena oli suunnitella muistomerkki, joka olisi mahdollisimman yksinkertainen ja selvä, mutta samalla herkkä. Jokaisesta pinnasta ja viivasta katsojan tulisi kyetä tunnistamaan sen ilmentävän ajatuksen. Kun hän vuonna 1952 tutustui vanhojen noitarumpujen kirjasinmerkkeihin, hän löysi muistomerkin hahmon perusmuodon. Mutta tämä hahmo oli vielä liian yleispiirteinen, jotta sen olisi voinut toteuttaa. Vasta kymmenen vuoden perästä toteutuksen yksityiskohdat selvisivät hänelle. Tämä tapahtui Italiassa Carraran vuorilla. Hahmo sai nimen Genius Montanus. Se valmistui 1961. Se on dioriittia, hyvin kovaa, graniittia muistuttavaa, samaa kivilajia, johon on kirjoitettu muun muassa Hammurabin laki.

Timo Leinonen

Wäinö Aaltosesta kertovan kirjoitussarjan toinen osa ilmestyy KoroiSet-lehden numerossa 4/13.

Wäinö Aaltosen koulun 1D luokka vierailukäynnillä Wäinö Aaltosen haudalla Maarian kirkon hautausmaalla 30.5.2013. Mukana ovat Wäinö Aaltosen koulun, Wäinö Aaltosen seuran, Maarian seurakunnan, Turun kristillisen opiston ja KoroiSet-lehden edustajat.

Monipuolista tietoa rakentajalle

Rakentajan peruskurssilla la 5.10. klo 9-15.30

saat kattavan tietopaketin omakotitalon rakentamisesta.

Tilaisuudessa kuulet asiaa mm. rakennusluvan hakemisesta, kustannussuunnittelusta ja rakennushankkeen käytännön toteuttamisesta. Kurssilla on mukana myös Pientalorakentamisen Kehittämiskeskus ry:n toimitusjohtaja Mikko Juva.

Maksuton kurssi järjestetään Turun Seudun Osuuspankin Maariankadun konttorissa, Maariankatu 4. Kahvitarjoilu alkaa puoli tuntia ennen tilaisuuden alkua.

Ilmoittaudu mukaan viimeistään 26.9. op.fi/turunseutu.

Tervetuloa!

Turun Seudun OP

www.facebook.com/turunseudunop

Vuokra-asuntoja

KOTI KÄYTTÖÖN

Katso netistä:
VAPAA
ASUNNOT

Haluatko asua kerrostalossa Jäkärlässä, rivitalossa Hirvensalossa vai pientalossa keskustassa? Meillä on mukavat asunnot, kohtuulliset vakuusmaksut ja sallimme myös lemmikit. Tee hakemus netissä tai tule käymään palvelutoimistossamme, niin löydetään sinulle yhdessä uusi koti.

TVT

TVT Asunnot Oy
Käsityöläiskatu 3, 20100 Turku
Avoinna: ma 10-17, ti-pe 10-16
Vuokraus, puh. (02) 262 4888
www.tvt.fi

Kerhon nuorimmainen harjoittelee luottamusta.

Kerhon lapsia yhteiskuvassa.

Lapsissa on tulevaisuus

Koko kesän Halisissa on toiminut joka sunnuntai lasten kerho, joka perustuu Bahá'í -kirjoituksen lainaukseen ”*Lapset ovat kalisarvoisin aarre, joka millään yhteisöllä voi olla, sillä heissä on tulevaisuuden lupaus ja vaikuus*”. Yksilöt ja yhteisöt ovat maailmanlaajuisesti heränneet tähän lainaukseen ja alkaneet laatia järjestelmällisiä suunnitelmia ja käytännön tekoja yhteisöllisen hengen luomiseen omassa naapurustossaan, jossa lapset ovat keskipisteenä. Hehän tulevat olemaan tulevaisuuden vaikuttavia aikuisia jotka vievät kehitystä eteenpäin.

Asun Halisissa ja viihdyn täällä hyvin. Olen lapsineni tutustunut erilaisiin perheisiin ja tullut näkemään sitä suurta potentiaalia jota jokaisessa lapsessa on. Valjastettuna oikeilla välineillä he voivat yltää mihin tahansa. Hyvinvoivista lapsista kasvaa itsevarmoja nuoria, jotka juuri toisten huomioimisesta ja auttamisesta saavat omaan elämäänsä merkitystä ja suuntaa. Heistä puolestaan kasvaa uuden sukupolven esimerkkejä jolloin kehitys on väistämätöntä.

On lukemattomia kerhoja keskittyen lasten fyysiseen hyvinvointiin, mutta ihmisessä on toinenkin puoli jota pitää ravita yhtä lailla. Tästä lähti idea lasten ja varhaisnuorten sosiaaliseen ja henkiseen aktivointiin joista yksi

oli Halisten lasten kesätempaus. Meidän naapuruston lapset ikähaarukalla 1-10, ovat opetelleet yhteisöllisyyttä, naapurustohengen luomista ja opiskelleet erilaisia elämän perusominaisuuksia hyvään ihmisyyteen. Näistä esimerkkeinä ovat anteliaisuus, huomaavaisuus, kärsivällisyys ja totuudellisuus. Paras asia tässä on, ettei yhteisöllinen asenne ole sidoksissa mihinkään kulttuuriin tai uskonnolliseen suuntaukseen ja ilokseni voin sanoa nähneeni sen ryhmässä.

Ideana on auttaa lapsia nuoresta iästä lähtien huomioimaan toistensa hyvinvointi ja olla mukana rakentamassa sitä parempaan. Lapsetkin voivat huomata kantavansa oman ikätasonsa mukaista vastuuta, kuten ettei kiusaa toista tai roskaa luontoa. Vanhemmilla ja ympäröivillä aikuisilla on tietysti päävastuu näyttää lapsille esimerkkiä, mutta lasten yhdessä toimimisen kautta he ovat luoneet ihania ystävyyssuhteita, oppineet pitämään kaveripiirinsä avoimina muille lapsille, huolehtimaan ympäristöstään ja huomaamaan miten heidänkin pienillä teoilla, niin hyvässä tai pahassa, on osansa suuressa kokonaisuudessa. He kasvavat yhdessä toisiaan kunnioittavaan henkeen.

Käytännössä olemme vetäneet yhteisiä pihaleikkejä, laulaneet lauluja joissa toivomme

toisillemme puhdasta, hyväätahtoista ja säteilevää sydäntä, kuunnelleet opettavaisia tarinoita kiitollisuudesta, keskustelleet eri aiheista ja luoneet taidetta. Mukana on ollut muitakin aikuisia ohjaamassa toimintaa esimerkiksi soittamalla kitaraa ja kertomalla tarinoita. On ollut sydäntä lämmittävää nähdä miten paljon lapsilla on fiksua ja merkityksellisiä ajatuksia, jos he vaan saavat niille tilaa kasvaa.

Vanhemmat ovat olleet tervetulleita mukaan osallistumaan ja tukemaan lapsiaan prosessissaan ja näyttämään esimerkkiä. Vanhempien kanssa on käyty mielenkiintoisia keskusteluja muun muassa yhteisöllisestä lasten kasvatuksesta, joka on haaste

jokaiselle vanhemmalle. Keskustelemalla kuitenkin saadaan noitakin muureja puretuksi ja luotua enemmän kunnioitusta toisiamme kohtaan.

Kaikki joilla on kiinnostusta yhteisö rakentamiseen, ovat tervetulleita mukaan.

Ehkä meidän jokaisen täytyisi säännöllisesti kysyä itseltään ”Mitä minä voisin tehdä naapurustoni hyvinvoinnin eteen?”

Jatkaisin toimintaa mielelläni syksyllä, edelleen joka sunnuntai klo 16.00 alkaen Kardinaalinkatu 4 piha-alueella.

Teksti ja kuvat: Asta Kinghorn

Lasten tekemiä ”hyvääntahdon keksejä”, joita jaettiin yhdessä aikuisten kanssa ohikulkijoille.

Talliosakkeesta helpotusta tilanpuutteeseen

Kaksi uutta varastotallirakennusta valmistui Turun Röntämäkeen. Suomen Talliosake Oy:n toimitusjohtaja Antti Pääkkö mukaan suurin osa KOY Koroistenkaaren Talliosakkeesta on myyty.

Varastotallien suosio kasvaa. Tiloja kysytään paljon, ja suurempia tilojakin tarvitsevat yritykset ovat kyselleet isompia kokonaisuuksia, Antti Pääkkö kertoo. Kesällä 2012 Suomen Talliosake rakensi hallin Turun, Metsämäkeen. Kesällä 2013 valmistuneen Röntämäessä sijaitsevan Koroistenkaaren Talliosakkeen jatkoksi on rakentumassa Talliosake Turun itäpuolelle, Lausteen kaupunginosaan. Turun kohteissa asiakkaina ovat olleet niin yksityiset omaisuuden säilyttäjät kuin pienet yritykset säilytys- ja toimitilana.

Rakennettavat varasto- ja pienteollisuushallit ovat kiinteistöosakeyhtiömuotoisia. Tilan tarvitsija hankkii tilan käyttöönsä osakekauppana, aivan kuten esimerkiksi rivitalo osakkeen. Neuvottelemamme yhtiöläin ansiosta oman tallin saa käyttöönsä edullisella kertsajoituksella, kertoo Antti Pääkkö. Rakentamistapamme on tehostunut, jonka johdosta tilat pystytään myymään edullisesti. Asiakkaat eivät ole näitä pitäneet kalliina, sanoo Pääkkö.

Talliosake Oy on rakentanut varasto-, harraste- ja yrityskäyttöön soveltuvia tiloja ympäri maata yhteensä 30 kohdetta. Talliosakkeet ovat saaneet erinomaisen vastaanoton niiden huolettomuuden ja tehokkuuden ansiosta.

Koroistenkaaren Talliosakkeeseen valmistui 16 kpl, 30- 40 m2 erillisiä isolla nosto-ovella varustettuja lämpimiä tiloja. Lisäksi tontille valmistui erilliseen halliin 5 kpl 70 m2 lähinnä yritystiloiksi suunniteltua tilaa.

Vuosien varrella olemme oppineet mitä asiakkaat tiloiltaan haluavat. Näin ollen perusvarustus tiloissa on parantunut. Tiloissa on perusvarustuksena muun muassa valovirta, voimavirta, tehokas loisteputkivalaistus, viemärit wc:lle, vesi, lattiakaivot öljynerotuksella, sekä säädettävä koneellinen poistoimuri ilmanvaihtona. Pelitiset sisäseinät, ja tehokas ilmanvaihto mahdollistavat omaisuuden pesemisen sisätiloissa. Nosto- ovien koko on reilu 3 m x 3,9m helpottaen esimerkiksi perävauvan peruutusta tilaan. Lisäksi kaikkiin tiloihin tulee luonnonvaloa, joka parantaa huomattavasti työskentely- ja harrastelu mukavuutta, kertoo Pääkkö. Lisäksi pienimmätkin tilat ovat 4,5 m korkeita. Tiloihin voi rakentaa parven, lisäten lattiapinta-alaa, näin saadaan koko tila tehokkaaseen käyttöön.

Talliosake on vaivaton ratkaisu, sillä esimerkiksi piha- ja muut kiinteistönhuoltotyöt hoidetaan keskitetysti ja sisältyvät vastikkeeseen. Lisäksi yhtiölle on laadittu sekä omistajia että naapurustoa palvelevat säännöt. Esimerkiksi pitkäaikaisvarastointi hallin piha-alueella on kielletty. Tällä mahdollistetaan kaikille osakkeen omistajille vapaa kulku tiloihinsa ja ympäristö pysyy viihtyisänä. Monet Talliosakkeiden lähellä asuvat ovatkin ihmetelleet, miten teollisuushallin näköisen rakennuksen piha- alue on niin siistissä kunnossa. Yhtiön asioita hoitaa isännöitsijä. Talliosake valitsee aina tutun ja luotettavan isännöitsijän!

Varastotalleja voivat käyttää niin pk-yritykset kuin yksityiset ihmiset. Varastokäytön lisäksi tilat sopivat esimerkiksi harrastustoimintaan. Oma talli on muunneltavissa myös työverstaaksi tai ammattityöpajaksi, ja monet pienet yritykset ovat näin tehneetkin.

Yritysten liike- ja toimitiloissa on usein niukasti neliöitä, vaikka varastoitavaa voi olla paljon. Toisaalta ihmiset asuvat taajamissa koko ajan tiiviimmin, mutta samaan aikaan monilla on enemmän ja kookkaampaa omaisuutta kuten veneitä tai matkailuautoja. Me tarjoamme vaivattoman säilytysratkaisun, jossa omaisuuden arvo ei laske, Antti Pääkkö kertoo.

Isänsä Juhani Pääkkön kanssa Talliosake Oy:n omistava Antti Pääkkö kertoo toiminnan käynnistyneen aikoinaan omasta säilytystilan tarpeesta. Samalla tajuttiin, että moni muukin kärsii tilanpuutteesta. Ensimmäinen talli pystytettiin Rovaniemelle. Sen jälkeen halleja on kohonnut ympäri maata suurimpiin kaupunkeihin.

Lisätietoa Talliosakkeesta saa osoitteesta www.talliosake.fi

Nettiosoitteissa

www.rinta-jouppi.com

ja

www.auto.fi

on

yli
2000
vaihto-
autoa

ja

yli
350
matkailu-
ajoneuvoa

Kaikista voit tehdä kaupat myös meillä. Tervetuloa!

Rinta-Joupin Autoliike Oy

60 vuotta koko kansan autokauppaa Avoimna: ma-pe 9-18, la 10-15 Huolto: 020 777 2406 Varaosat: 020 777 2406 Automyynti: 020 777 2430 Piiskakuja 10 Turku

Koroisten alueen maankäyttösuunnitelmista

Metsämäen raviradan alue sekä Hagan kartanon ympäristö

Metsämäen raviradan alue sekä Hagan kartanon ympäristö kuuluvat vireillä olevaan Maaria-Ilmaristen osayleiskaava-alueeseen. Tämä osayleiskaavatyö aloitettiin jo vuonna 2007. Kaavatyön keskeisin sisällöllinen tavoite on alusta asti ollut selvittää Jäkärlän ja Ilmaristen palveluihin ja infrastruktuuriin tukeutuvan rakentamisen lisäämistä suunnittelualueella. Hyvässä vauhdissa ollut osayleiskaavatyö kuitenkin keskeytettiin vuonna 2010, kun koko kaupunkiseudun kattava rakennemallityö käynnistyi.

Osayleiskaavatyö aloitettiin uudelleen viime vuonna, kun rakennemallityö saatiin päätökseen. Kaava-alueen rajaukselta on nyt hieman muutettu mm. siten, että kaava-alueella sijaitsevat taajamat on otettu mukaan suunnittelualueeseen. Uusia asuinaluevarauksia tutkitaan vain taajamien läheisyydessä, kun taas taajamien välialueet on tarkoitettu virkistysalueeksi. Huomiota kiinnitetään myös sekä joukkoliikennereittien että kevyen liikenteen verkoston kehittämiseen. Hevosiin liittyvän kilpailu-, harrastus- ja elinkeinotoiminnan huomiointi ja toimintaedellytysten parantaminen ovat keskeistä tavoitteita suunnittelualueen eteläosassa Metsämäen raviradan läheisyydessä. Raviradan toimintaa pyörittävä Turun Hippos ry on ideoinut alueelle hevosurheilukeskusta, joka sisältäisi sekä ravi- että ratsastustoiminnan vaatimia tiloja ja reittejä, hevoskyläasumista ja hevosiin liittyvää yritystoimintaa. Osayleiskaavaaluonnos on tarkoitus viedä luottamusmieskäsittelyyn syksyllä 2013.

Osayleiskaavan rinnalla valmistellaan ulkoilureittisuunnitelmaa samalle alu-

eelle. Uusia ulkoilureittejä suunnitellaan varsinkin Maarian altaan ympäristöön. Reitit yhdistyvät Hagan kartanon sivuittse kulkevaan Aurajoen pyöräilyreittiin. Suunnitelmassa pyritään myös osoittamaan ravi- ja ratsastuskäyttöön tarkoitettuja reittejä.

Metsämäen raviradan ympäristössä on vireillä myös asemakaavan laatiminen, mutta se saanee odottaa osayleiskaavan edistymistä tai jopa valmistumista ennen kuin sitä viedään eteenpäin.

Koroinen

Koroisten alue on Turun historian kannalta erityisen merkityksellinen. Alueen muinaismuistot, kulttuurimaisema ja luontoarvot muodostavat ainutlaatuisen kokonaisuuden. Alueen kävely- ja pyöräilyreitit ovat jatkuvasti kasvattaneet suosiotaan. Nyt laadittavassa kaavassa alueella tutkitaan lisärakentamisen mahdollisuuksia yleiskaavan mukaisilla alueilla, eli pääasiassa Koroisten peltoaukean koillisosassa. Rakentaminen pyritään sijoittamaan siten, että vaalitaan Aurajokivarren arvokas kulttuurimaisema ja virkistysarvot säilyvät.

Koroisten alueen liikennettä kehitetään siten, että Markulantie yhdistetään Koroistenkaareen ja nykyisen market-alueen länsipuolelta Halistensillalle. Suunnitelmassa Maarian Kirkkosilta jäisi kevyen liikenteen käyttöön.

Koroistenkaari

Räntämäen, Orikedon ja Halisten kaupunginosaan valmistellaan ensimmäistä asemakaavaa, työnimeltään ”Koroistenkaari”. Kaavoitettava alue sijaitsee Ohitustien Topinojan liittymän ja Halisten kaupunginosan välissä. Suurin osa kaava-alueesta kuuluu Orikedon kaupunginosaan. Alue on nykyisin pääosin viljeltyä peltoaukeaa,

jota reunustavat tiheäkasvuiset metsiköt. Alueen läpi virtaa koillis-lounais-suunnassa Topinoja, joka laskee Vähäjokeen yhtyen Koroisissa Aurajokeen. Alueella on myös jonkin verran asutusta.

Asemakaavan tavoitteena on tutkia Koroistenkaaren ja Ohitustien väliin jäävän asemakaavoittamattoman alueen muuttamista pääosin liike- ja toimistorakennusten alueeksi. Näin reuna-alueilla sijaitsevat vehreät metsävyöhykkeet voisivat jäädä virkistys- ja ulkoilukäyttöön, jolloin niiden saavutettavuus ja jatkuvuus nykyiseen virkistysverkostoon tulee säilymään.

Nykyinen Koroistenkaaren katulinjaus jatkuu Topinojan liittymään saakka. Kaavalla tutkitaan samalla mahdollisuutta liittää Kaarinan kaupungin puolelle sijoittuvan tuotanto- ja liikerakennusalue katuverkostoon Turun kautta. Kaavaaluonnosta valmistellaan kaupunkisuunnittelun ja ympäristövaltuuskunnan syksyllä 2013.

Vuorovaikutus asukkaiden ja suunnittelijoiden välillä on tärkeää

Kaavoituksella ja kaupunkisuunnittelulla vaikutetaan ihmisten asumiseen, elinympäristöön, viihtymiseen ja liikkumiseen. Maankäyttö- ja rakennuslaki painottaa elinympäristön suunnittelussa osallistamisen ja vuorovaikutuksen merkitystä. Osallisiksi se määrittelee maanomistajat, ja kaikki ne, joiden asumiseen, työtehtävien tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Osallisiin kuuluvat myös erilaiset viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnitelma koskee. Osallisten joukko on kirjava: ihmisten kulttuurista vaihtelee, elämäntilanne, ikä, harrastukset ja tietotaso ovat erilaisia. Näin myös elinympäristöön kohdistuvat toiveet

Aurajokivarren arvokasta kulttuurimaisemaa Koroisissa.

ja tarpeet ovat monimuotoisia.

Ympäristösuunnittelun asiantuntijoina on totuttu pitämään yksinomaan suunnittelijoita, mutta asiantuntijuutta on myös kaikissa asukkaissa. Toiveet ja tarpeet on hyvä tuoda suunnittelijoiden tietoon jo suunnittelun aikaisessa vaiheessa. Tarvitaan suunnittelijoiden ja asukkaiden kohtaamista: vuoropuhelua siitä, miten elinympäristöä tulee kehittää. Suunnittelija ei voi suunnitella ilman tietoa suunniteltavasta kohteesta. Suunnittelijat ja asukkaat tarvitsevat toisiaan hyvän elinympäristön luomisessa.

Ihminen kokee turvalliseksi hänelle tutun ympäristön. Mutta maailma muuttuu ja muutos heijastuu myös elinympäristöön. Se saattaa aiheuttaa erilaisia pelkoja, uhkia, toiveita. Usein muutoksessa nähdään vain se mitä menetetään muutosten tuomien hyvien puolien jäädessä varjoon. Toiveista, uhista ja peloista on hyvä keskustella yhdessä: ympäristön vahvuuksia voidaan vahvistaa ja korostaa, mahdollisesti aiheutuvia muutoksen tuomia haittoja ehkäistä.

Maaria-Ilmaristen osayleiskaavasta on järjestetty useita työpajoja ja asukastilaisuuksia. Seuraavat asukastilaisuudet ovat 17. ja 18.9. Koroisten alueen kehittämis-

tä on myös pidetty useita erilaisia keskustelutilaisuuksia. Alustavien alueenkäyttösuunnitelmien valmistuttua aktiivista vuoropuhelua jatketaan. Myös Koroistenkaaren maankäyttösuunnitelmia on esitelty asukastilaisuudessa.

Tietoa kaavoituksesta

Kaavoituksesta saa tietoa Turun kaupungin internet-sivuilta:

www.turku.fi > **Kaupunkisuunnittelu ja ympäristö** > **Kaavoitus** > **Kaavahaku**

Luonnos- ja ehdotusvaiheessa kaava on nähtävillä Turku- Pisteessä, joka sijaitsee osoitteessa Puolalankatu 5. Turku- Piste on avoinna ma - to klo 9.00 - 15.30, pe ja juhla- ja arkipyhien aattona 9.00 - 15.00. Sieltä saa tietoa mm.:

- vireillä ja voimassaolevista yleis- ja asemakaavoista
- neuvontaa asemakaavatoimiston, yleiskaavatoimiston, suunnittelutoimiston ja ympäristönsuojelutoimiston palveluista ja opastusta asiantuntijoiden luo
- tietoa ympäristö- ja kaavoituslautakunnan sekä viranhaltijoiden päätöksistä
- kuulutus- ja ehdotusvaiheesta tiedon löytää myös internet- sivuilta www.turku.fi > **Päätöksenteko ja talous** > **Kuulutukset**

- lisäksi kuulutukset julkaistaan Turun Sanomissa ja Åbo Underrättelserissä.

- kuulutukset löytyvät myös kaupungin viralliselta ilmoitustaululta osoitteesta Linnankatu 23.

Kaavojen valmistelijoita voi lähestyä kirjallisesti, puhelimitse tai sähköpostitse. Kaavoittajien sähköposti-osoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@turku.fi. Kaavoittajien puhelinnumerot ovat Turun kaupungin internet-sivuilla www.turku.fi > **kaupunkisuunnittelu ja ympäristö** > **Kaavoitus** > **Yleiskaavoitus** tai **Asemakaavoitus**

Maaria- Ilmaristen osayleiskaavaa valmistelee kaavoitusarkkitehti **Jani Eteläkoski** ja ulkoilureittisuunnitelmaa maisema-arkkitehti **Tuuli Vesanto**.

Koroisten asemakaavaa valmistelee kaavoitusarkkitehti **Oscu Uurasmaa**.

Koroistenkaaren kaavavalmistelija on kaavoitusarkkitehti **Christiane Eskolin**.

Jaana Solasvuo
Tutkija
Turun kaupunki
Ympäristötoimiala
Kaupunkisuunnittelu/ Kaavoitusyksikkö

Turun Nummenmäen Apteekki
Nummisbackens Apotek

Hämeentie 24, 20540 Turku
puh 02-276 4740

Avoimna: ma-pe 9-21.30
la 10-18
pyhäpäivinä 12-18

www.nummenmaenapteekki.com

Wc-, käsi- ja muut pehmpaperit, henkilöhygieniatuotteet. Kaikki siivousaineet – ja välineet. Hyvät ohjeet kaupapöydälle. Nouda tai tilaa. Yrityksiin rahtivapaa toimitus.

SIISTI-PISTE OY
Orikedonkatu 23, 20380 TURKU
02-2510 231
Avoimna ark. 7.30–16.30

Tukku- ja vähittäismyymälä

www.siistipiste.fi

TERVETULOA LIETOLAISELLE KATSASTUSASEMALLE

KATSASTUSTARJOUS
Henkilö- ja pakettiauton määräaikais-katsastus **39,-**
+ päästötestit
(Mahdollinen jälkitarkastus 10,-)

Tarjous voimassa syyskuun loppuun

WP-Katsastus Oy
Tuulissuontie 34, LIETO,
puh. (02) 436 4300
www.wp-katsastus.fi

Av. ma-pe
klo 8-17

Kauppa täynnä elämyksiä

Eija Lehto kauniisti sisustetussa liikkeessään.

ViherDesign

Ravattulan liikekeskus

Avoinna:

ma-to 10–18

pe 10–20

la 9–15

su suljettu

Liikkeessä on monipuolinen valikoima lahja- ja sisustustavaroita.

Yrittäjä Eija Lehto teki rohkean päätöksen vaihtaa alaa sosiaalipuolelta kukka-kauppiaaksi. Muutettuaan Raahesta Turkuun hän lähti opiskelemaan Tuorlaan puutarhuriksi ja myöhemmin vielä floristiksi. Osaamista siis Eijalla riittää.

Nuorisotyöstä uudelle uralle

Eija Lehdon elämänhistoria on kiinnostava. Hän on syntynyt Kemistä ja lähti heti ylioppilaaksi kirjoitettuaan Ruotsiin opiskelemaan psykologiaa. Tämän jälkeen hän työskenteli Helsingissä erityisnuorisotyöntekijänä. Työ nuorten parissa jatkui Raahessa, jossa Eija toimi pitkään koulukuraattorina. Työssään hän ollut eteenpäin pyrkivä ja kehittämismyönteinen, joten muun ohessa hän opiskeli muun muassa päihdeterapeutiksi. Ennen Turkuun muuttoa hän työskenteli muutaman vuoden huumehoitoyksikössä.

Turkuun Eija Lehdon toi rakkaus ja täällä jatkuivat koulukuraattorin työt. Eija oli tyytyväinen uraansa ja piti työstään nuorten parissa. Takarivossa kuitenkin kolkutteli ajatus siitä, että elämässä voisi tehdä jotain muutakin. Työ oli näyttänyt rankan puolensa, sillä arvomaailma on koventunut ja päihteiden käyttöön liittyvät ongelmat entistä raadollisempia. Eija oli nähnyt monien uupuvan työssään ja halusi itse tehdä muutoksen ennen kuin uupuminen mahdollisesti osuisi omalle kohdalle.

Puutarhanhoito on aina ollut Eijalle työn vastapaino, joten valinta oli selvä kun päätös alanvaihdosta tuli ajankohtaiseksi. Puutarhuriksi valmistuttuaan Eija perusti ViherDesignin, joka alkuun toteutti muun muassa pihasuunnitteluja. Kukkien kiehtova maailma kuitenkin veti puoleensa, joten Eija opiskeli vielä floristiksi ja toteutti haaveensa omasta kukkakaupasta.

Laatua ja yksilöllistä palvelua

Eija Lehto löysi Ravattulan liikekeskuksesta yritykselleen sopivan tilan. Valintaa puolsi se, ettei alueella vielä ollut kukkakauppaa ja liikekeskuksessa on mahdollista saada saman katon alta monenlaisia palveluita. Parkkipaikkoja löytyy Ravattulasta aina hyvin.

ViherDesignin avajaiset olivat huhtikuussa 2013. Eijan mukaan uusi yritys on otettu hyvin vastaan. Asiakkaat ovat ystävällisiä ja osa on jo vakiokävijöitä. Vaikka Eija tekee pitkää työpäivää yleensä yksinään, ihanat asiakkaat pelastavat päivän.

Eija Lehto haluaa panostaa laatuun ja hyvään palveluun. Tämän vuoksi hän on pitänyt liikkeen koko kesän auki. ViherDesign on erikoistunut kauniisiin sisustus- ja lahjatavaroihin, jotka sopivat niin moderniin kuin romanttiseen kotiin. Liikkeestä saa myös kaikki tilaussidonnat niin ilon kuin surun juhliin. Eija Lehto pyrkii toteuttamaan asiakkaiden erikoistovomuksia mahdollisuuksien mukaan.

Ideoita pursuava Eija suunnittelee aloittavansa esimerkiksi työporukoille tarkoitettuja kukkaillat, joissa opetellaan yhdessä iloisessa ilmapiirissä suunnittelemaan kaunis kimppu tai asetelma. Elämänmyönteisen kauppiaan slogan on lainattu Nalle Puhilta: "Kaikki mitä matkalla tarvitsee, löytyy matkan varrelta".

Teksti ja kuvat: Mirja-Riitta Salo

www.lassila-tikanoja.fi

Yy kaa koo nee!
Helppo tapa laskea
hiilidioksidipäästöjä

**L&T:n Nelilokeropalvelun avulla
lajittelu ja kierrätys on vaivatonta.
Kokeile niin huomaat!**

Mielekästä toimintaa syksyksi

Syyslukemiset ja lukuseuraa Nummen kirjastosta

Lukeminen tekee hyvää! Pidät sitten yksinlukemisesta kotona tai kirjojen harrastamisesta porukassa, löytyy Nummen kirjastosta sinulle varmasti jotain. Lainaa syyslukemisten ohella pelit, dvd:t ja musiikkia.

Jos lukeminen on sinusta yksinäistä puuhaa, voit osallistua myös Kirjakaverin lukupiiriin. Kirjakaveri kelpuuttaa kaikki mukaansa ikään ja lukeneisuuteen katsomatta, ja sytyttää lukukipinän. Kirjakaveri 4.9., 25.9., 16.10., 6.11. ja 18.11. klo 17.

Kirjakaveri ilahduttaa myös satuaamuissa. Perheen pienimmille suunnatut satuaamut järjestetään 23.9., 21.10. ja 18.11. klo 9–10. Lisäksi Kirjastokaruselli on kirjastossa 19.10. klo 11–13. Kirjastokarusellissa Raisa Repolainen ja Merja Mesikämmen tapavat kirjastossa, ja luvassa on ainakin näytelmä, pelejä, kasvomaalausta, piirtämistä ja arvonta.

Lisäksi kirjastosta voit myös saada neuvoja, vinkkejä ja opastusta juuri sinulle sopiviin liikuntalajeihin. Liikunnan palveluohjaus kirjastossa on 4.9., 2.10., 6.11. ja 4.12. klo 14–15. *Nummen kirjasto, Töykkälänkatu 22, avoinna ma–to klo 10–19 ja perjantaisin klo 10–16.*

Kuralan Kylämaässä tapahtuu myös syksyllä

Turkulaisille rakas, idyllinen Kuralan Kylämäki ei hiljene, vaikka museon kesäkauden päivittäinen aukiolo päättyy syyskuun puolivälissä. Syyskuussa käynnistyy museolla kattava kurssi- ja työpajatoiminta, joka tarjoaa monenlaista käsillä tekemistä.

Laajempi kurssi- ja tapahtumatoiminta liittyy Nummen ja Halisten alueen vapaa-aikapalvelujen kehittämiseen. Syksystä 2012 alkaen Kuralan Kylämaakeä on kehitetty alueelliseksi vapaa-aikaverstaaksi, jonka tavoitteena on tuottaa asukkaiden kanssa yhteistyössä entistä parempia ja aktiivivia vapaa-ajan palveluita. Syksyn kurseista muun muassa Jousenvalmistuskurssi ja Perinteiset lelut -puutyökurssi perustuvat kaupunkilaisien toiveisiin.

Kuralan Vapaa-aikaverstas tuo syksyllä toimintaa myös museon ulkopuolelle. Arjen muistoja -muistelutuokioita järjeste-

tään syksyn aikana niin Nummen kirjastossa kuin Kuralan Kylämaässä. Tilaisuuksissa on aina läsnä emäntä ja päivän teeman alustaja, joiden johdatuksella keskustellaan ja muistellaan arkista elämää Nummen ja Halisten alueella. Tilaisuuksissa tarjotaan osallistujille pullakahvit.

Reippaile ja kätöksuunnista Kuralassa

Kuralan Kylämaän kulttuurimaisema tarjoaa oivan ympäristön syksyiselle reippailulle vaikkapa sauvakävelyn merkeissä. Kokeiluverstaalla on avoinna syys- ja lokakuussa lauantaicin Perinneliikuntakontti, josta voi lainata välineitä perinneliikuntaan ja saada ohjausta jousiammuntaan ja perinneleikkeihin.

Samalla voi käydä kokeilemassa Kylämaän kätöksuunnistusrataa. Kätköjen etsiminen on hauskaa, löytämisen ilon lisäksi saa liikkuu luonnossa. Kätköt ovat geokätköilystäkin tuttuja muovisia rasioita ja niitä on piilotettu erilaisiin paikkoihin museon alueelle esimerkiksi kiven koloon tai juurakoiden alle. Kätköjen löytämiseen ei tarvita gps -laitetta tai muutakaan apuvälinettä, kartta vihjeineen riittää. Kätköjä voi hakea yksi kerrallaan tai kiertää useamman samalla retkellä. Kätöksuunnistuksen kartan ja ohjeituksen voi tulostaa omatoimiseen käyttöön museon nettisivuilta. Laji sopii koko perheelle!

Kuuvuoren kenttä uudistuu

Kuuvuoren kenttä on keväästä lähtien ollut kunnostuksen kohteena. Kentän ongelmana on ollut sadevesi, joka on kuurosideiden jälkeen jäänyt makaamaan pariaksi päiväksi paikalleen. Nyt syksyn aikana kunnostustyöt valmistuvat, ja alueen asukkaat pääsevät nauttimaan uudistuneesta ja monipuolistuneesta kentästä.

Kentän peruskunnostuksen lisäksi kentän ilme muuttuu, kun vanhojen suorituspaiikkojen lisäksi alueelle lisätään lähiliikuntarakenteita. Kentän käyttäjien toiveiden pohjalta kenttä saa nyt kiipeilytelineen, maatrampoliinin, ulkokuntoiluvälineet sekä koripallo- ja monitoimikentän, joten entistä monipuolisempi liikuminen Kuuvuoren kentällä on nyt mahdollista. Kori- ja monitoimikentän suunnittelussa on huomioitu myös pyörätuolilla liikkuvat. Lisäksi alueelle tulee myös pyöreitä betonisia ”monikäyttötuoleja”, joita voi istumisen lisäksi käyttää hyppelyyn, puotteluun jne. – ne kun ovat monikäyttöisiä ja kestäviä kaikille liikkujille, myös liikuntarajoitteisille.

Alueen vapaa-aikapalveluita kehitetään yhteistyöllä

Syksyn aikana Nummen ja Halisten alueiden vapaa-aikatoimijat kokoontuvat yhteen pohtimaan, miten kaupunkilaiset voidaan ottaa entistä paremmin mukaan vapaa-ajan palveluiden suunnitteluun ja toteutukseen. Säännöllisillä kokoontumisilla haetaan myös toimijayhteistyön tiivistymistä sekä uutta virtaa palveluiden kehittämiseen.

Vapaa-ajan aluetiimi tulee jatkossa lisäämään vuorovaikutusta alueen asukkaiden kanssa ja auttaa heitä inspiroitumaan nykyisistä ja tulevista vapaa-ajan palveluista.

Kaisa Kutilainen ja Piia Vuorinen

Turun Museokeskus, Ania Padzik

Työn touhussa jousipajalla.

Turun Museokeskus, Ania Padzik

Kiireetön kahvihetki.

KURALAN KYLÄMÄEN SYKSY

Historiaa ja liikuntaa

Arjen muistoja -tilaisuudet
Kahvia, pullaa ja muisteluja arkisesta elämästä.
Vapaa pääsy!

Nummen kirjastossa klo 14-16

17.9. Aurajoki muistoissa
15.10. Muistoja teollisuustyöstä Nummen/Halisten alueella
12.11. Nummi/Halinen valokuvissa
10.12. Sotamuistoja

Kuralan Kylämaässä klo 17-19

3.9. Liikuntamuistoja (Kokeiluverstas)
1.10. Koulumuistoja (Vähä-Kohmo)
29.10. Arjen antiikkia (Iso-Kohmo)
26.11. Joulumuistoja (Iso-Kohmo)

Perinneliikuntakontti

Lauantaisin 7.9.-19.10. klo 12–16 Kokeiluverstaan edustalla. Tule tutustumaan ohjastusti perinneliikuntaan, -leikkeihin ja jousiammuntaan!

Tanssitan vauvaa

keskiviikkoisin 4.9.–6.11. klo 9.30–11 Vähä-Kohmon talossa. Tanssillista liikuntaa ja kevyitä lihasvoimaa parantavia sarjoja. Ohjaaja Niina Laivamaa/Turun Naisvoimistelijat.

Hinta: 30 €

Ilmoittautumiset: niina.laivomaa@saunalahti.fi

TAPAHTUMAT

Syyspäivät

la-su 14.–15.9. klo 10–18

Tehdään syystöitä – säilötään omenaa ja käsitellään pellavaa.

Syyslomapäivät

to-pe 17.–18.10. klo 11–16

Arjen askareita ja leikkejä 1950-luvun malliin

Isoäidin aikainen joulu

7.-15.12., ti-pe 9-14, la-su 11-17

Joulun odotusta 1950-luvun maalauskylässä

KOKEILUVERSTAAN KURSSIT JA TYÖPAJAT

Työpajat (vapaa pääsy)

Taitotiistai

joka tiistai 17.9.–17.12. klo 13–18

Avoimet 50-luvun teematyöpajat kaikenikäisille.

Kynttiläpajat

la ja su 30.11.–1.12., 7.-8.12., 14.–15.12. klo 12–16

Koko perheen kynttiläpajaan tulee varata aikaa vähintään 2 tuntia.

Joululahjavaroja

Tiistaina 17.12. klo 17–21

Tunnelmoidaan Iso-Kohmon joulua ja tehdään pikkupaketteja pukinkonttiin.

Kurssit

Kaikki kurssit vaativat ennakkoilmoittautumisen infopiste.kurala@turku.fi tai 02 2620 420. Kurssimaksu suoritetaan käteisellä ensimmäisellä kerralla kuittia vastaan. Lisätietoja www.turunmuseokeskus.fi tai 050 301 2983.

Komilaisten mestareiden kurssiviikonloppu

14.–15.9.2013 klo 10–16, 25 €/kurssi

tuohityöt

koruja ja rasioita poronnahasta

juuritöitä

Ompeluseura

Joka toinen maanantai 16.9.–9.12. klo 17.30–19.30 (parilliset viikot)

Käsityötä parhaimmillaan – mm. kasvivärystä, kirjontaa ja neuleita... Yli 12-vuotiaille.

hinta: 20 €

Jousenvalmistuskurssi

Torstaisin 19.9.–21.11. klo 17–19

nuorille ja aikuisille – tehdään oma pitkäjousi.

hinta: 30 € + materiaalit

Vintagepuku-kurssi

23.9.–16.12. joka toinen maanantai klo 17.30–19.45

(parittomat viikot)

hinta: 40 € + materiaalit

Vintagehattu-kurssi

La-su 19.10.–20.10. klo 12–17, yli 12-vuotiaille.

Hinta: 20 € + materiaalit

Syyslomatyöpajat 1+1+1+1

to 17.10. keramiikkaa, pe 18.10. huovutusta, la 19.10. kuvataidetta, su 20.10. kuvataidetta

klo 12–16 kouluikäisille, materiaalimaksu 5 €/päivä.

Lapsuuden lelut puutyökurssi

maanantaisin 11.11.–2.12. klo 17.30–19.45, Yli 10-vuotiaille

hinta: materiaalimaksu 20 €

Meille on helppo tulla

Raunistulan Apteekki

P Ilmaiset parkkipaikat oven vieressä

♿ Invapaikka, pyörätuoliluiska ja automaattiovet

Avoinn: arkisin 9-19 ja lauantaisin 9-15

Satakunnantie 19, Turku
puh ja fax 020 740 4300
www.raunistulanapteekki.fi

terveydeksi!

Junien vessat – paluu menneisyyteen

On valitettavaa, että Suomessa, hyvän hygienian maassa, yleiset WC-tilat ovat keskimäärin huonossa kunnossa. Meillä on keksitty jos jonkinlaisia vempaimia, kännyköitä ja robotteja, mutta WC:t eivät ole kuuluneet kehityksen kohteisiin.

Kansan suussa junien vessat ovat olleet yleisten vessojen malliesimerkkejä. Aikoinaan lääkärit kuulisivat tarinoita siitä, mitä kaikkia tauteja junan vessoista olikaan saatu. Vaikka jutut olivat juttuja, niin ei savua ilman tulta. Hygieniä ei junan vessoissa liene ollut parhaalla mahdollisella tolalla.

Intercity-junavaunujen WC-tiloissa on ollut paikka paperisille käsipyyhkeille. Nyt on tehty käsittämätön päätös. Paperikäsipyyhkeet on poistettu WC:n sisältä ja kiinnitetty seinään WC:n ulkopuolelle!

Ongelma on kuuleman mukaan se, että asiakkaat heittävät paperipyyhkeitä roskiksen sijasta pyttyyn ja ne menevät tukkoon. Käsien kuivausmenetelmäksi on jätetty pieni kuumailmapuhallin.

WC-käynnin yhteydessä jokainen joutuu tekemisiin virtsan ja ulosteen kanssa. Ulostamisen jälkeen WC-paperilla pyyhkiessä bakteereita tulee väistämättä sormiin. WC-paperi on bakteereille kuin harva verkko, jonka läpi ne kevyesti uivat. Kosteudessaan paperin läpäisevyys paranee dramaattisesti. WC:ssä kädet pestään vedellä ja saippualla. Käsien kuivatus on olennaista, koska mikrobit tarttuvat hyvin märkiin käsiin. Kaikkein paras käsienkuivatus tapa on paperinen kertakäyttöpöpyhe. Puuvillapöpyherullat ovat toiseksi paras vaihtoehto.

Kuumailmapuhallin sen sijaan on toivoton vaihtoehto. Vain ani harva jaksaa odottaa kuivaimen alla niin kauan, että kädet kuivuvat. Ja siksi ne jäävät märiksi. Pikkulapset pitää nostaa lattialta ylemmäs, jotta kädet ulottuvat kuivaimen alle. Kuivaimen ääni pelottaa pienimpiä niin, että käsien kuivaus jää siihen. Puhaltimet myös kierrättävät tehokkaasti WC:n ilmaa. Mietittävää, puhdistetaanko puhaltimia ja kuinka usein. Ainakaan tästä ei ole mitään dokumenttia. Erään huoltoaseman WC-puhallin muutti sen alle laittamani valkoisen paperinäiliinan harmaanmustaksi. Onneksi en laittanut käsiä alle.

Koska käsipyyhkeet on sijoitettu WC:n ulkopuolelle, on ilmeisesti tarkoituskin tulla ulos märin käsin. Ja jättää WC:n ovenkavat märiksi niin sisä- kuin ulkopuoleltakin.

Kirjoittaja on Röntämäessä asuva lääkäri ja tietokirjailija. Bakteereista ja vessoistakin voi lukea lisää hänen kirjoittamastaan kirjasta Tanssii bakteerien kanssa, pidä bakteereistasi huolta (Duodecim, 2012).

Jos tarkoitus kuitenkin olisi, että asiakkaat ottavat paperipyyhkeet mukaan mennessään sisään, miksi he eivät edelleen heittäisi pyyhkeitä pyttyyn, jos kerran aikaisemminkin ovat tehneet niin.

Meillä tehdään hienoja junanvaunuja, mutta junien WC-ongelmaa ei jostain syystä ole pystytty ratkaisemaan. WC-paperi näyttää nyt paremman puutteessa kelpaavan asiakkaiden käsien pyyhkimiseen, jos sitä on jäljellä. Toistaiseksi ei oikein voi antaa muuta neuvoa kuin, että mennessään junan vessaan, yrittäkää muistaa ottaa riittävästi käsipyyhkeitä mukaan WC:n ulkopuolelta. Tai ottakaa omat paperit mukaan junamatkalle.

Pentti Huovinen

katajamäki

Aulis Katajamäki on syntyperäinen Halislainen ja asunut täällä 70 vuotta. Nykyään hän asuu Uittamolla.

Vaelluskokemuksia

Elämässäni on ollut vaihteita, jolloin työ ja harrastukset ovat kohdanneet toisensa. Yksi sellainen on ollut vaellusharrastus. Patikointi Lapissa on saanut oman käsitteensä vaelluksena. Onhan toki muuallakin Suomessa merkittyjä vaellusreittejä. Moni vaeltaa yksin. Toiset taas ovat sitä mieltä, ettei yksin pitäisi kulkea. Ei ainakaan merkitsemättömällä, itse valitulla, suunnistaen kuljetulla reitillä. Monet lähtevätkin mielellään järjestetyille vaellukselle. Se on turvallista. Samalla voi tutustua toisiin ryhmässä vaeltajiin ja löytää uusia ystäviä. Itse vedin joitakin vaelluksia sekä patikoiden että hiihtäen.

Oli mielenkiintoista seurata outojen ihmisten kohtaamista ja tutustumista toisiinsa. Ensin vähän vierastettiin, mutta vähitellen joukko yhtenäistyi. Tavakseni tuli tehdä pieni koe. Silloin alkuaikoina oli vielä itselläni käytössä alumiininen, huovalla päällystetty vajaan litran vetoinen kenttäpullo. Laitoin pullon kiertämään ja tarjosin juotavaa. Ensimmäisenä päivänä moni kääntyi selin ja pyyhki kädellään pullon suuta, mutta parin päivän kuluttua tuskin kukaan. En tiedä miten nyt noin 40–50 vuotta myöhemmin tapahtuisi? Mutta silloin opittiin nopeasti mukautumaan yhteiseen primitiiviseen elämäntapaan ja olosuhteisiin.

Ei aina ollut autiotupia. Usein yövyttiin teltoissa tai laavuissa. Joskus poutailmalta pelkän taivaan alla, sammaleiden päällä tai kanervikossa. Ympäröivä luonto

tuli hyvin läheiseksi. Oli kuin jokaisesta leiripaikasta jossa yövyttiin, olisi tullut kotipiha. Toisenlaisiakin paikkoja oli. Enontekiön pohjoislaidalla on kaunis järvi, jolla on vähemmän kaunis nimi ”Rupisuolijärvi”. Sen rannalla on autiotupa. Tuvan piha suorastaan keinui, kun myyrät olivat kaivaneet tunneleitaan. Tupa ei ollut ajatustakaan majoittua, sillä myyriä oli paljon. Mentiin vähän loitommalle yöpymään ja sanoin että kannattaa nostaa rinkat koivuuihin oksien varaan, etteivät myyrät pääse vierailulle. Yksi oksa jossa rinna riippui, oli yön aikana taipunut niin lähelle maata, että myyrä oli päässyt jyrsimään reiän rinkaankin ja samalla riisipussiin. Niin oli rinkan alla aamulla pieni kasa riisiä. Että kaikkea sellaista.

Yhdessä kulkeminen ja rasituksen kokeminen saa kyllä pienet epäkohdat muuttamaan myönteisiksi elämyksiksi. Myös se kokemus, että mitä rinka on, sillä on tultava toimeen. Saatetaan olla kymmenien kilometrien päässä ”maalikyliltä”, niin ei silloin kauppaan poiketa ruokapuolta täydentämään. Kaiken vaivannäön palkitsee kyllä hienot ja mahtavat maiseimat. Ympäröivä luonto puhuttelee kaikkialla missä sitten kuljetaankin. Kannattaa kokeilla.

Aulis Katajamäki

Syksyn siivousjätteet Topinojan jätekeskukseen!

Topinojan jätekeskus vastaanottaa syys-siivouksen ja remontoinnin jätteitä joka arkipäivä. Portit avoinna myös lauantaina 28.9. klo 10-13. Tervetuloa asiomaan!

- sähkölaitteet, vaaralliset jätteet, metalliromu, pienet puhtaat maakuormat sekä risut ja kannot vastaanotetaan kotitalouksilta maksutta
- **PUUJÄTE** käsitelty ja käsittelemätön 7,50 e/m³
- **IKKUNALASI** puitteeton 0 e, puitteilla 2,60 e/kpl
- **SANITEETTIPORSLIINI** lavuaarit 5 e/kpl, wc-tuolit 10 e/kpl
- **HUONEKALUT** suurikokoiset 12,60 e/kpl, pienet 7,60 kpl
- **LOPPUSIJOITETTAVA KAASTOPAIKKAJÄTE** 30 e/m³
- **BETONI JA TIILIJÄTE** 12 e/ m³
- **KAAKELIT JA LAATAT** 30 e/m³
- **BITUMIJÄTE** esim. kattuhuopa: 30 e/m³
- **KIPSILEVYT** 30 e/m³
- **PUHDAS MUOVI** 12 e/m³

**Maksuton haravointijätteen vastaanotto
14.10. - 11.11.
Lisätietoja netistä!**

Topinojan jätekeskus

Pitkäsaarenkatu 7, Turku
☎ 020 728 2130
Avoinna arkisin klo 6.30–21
**Palvelemme myös
lauantaina 28.9. klo 10–13.**

0200 47470
www.tsj.fi

MONIPUOLINEN LAATUVALIKOIMA PIKKUHERKUISTA REILUIHIN RUOKA-ANNOKSIIN!

- VEIKKAUS
- OLUTTA MUKAAN JOKA PÄIVÄ
- MYÖS KALASTUSLUVAT MEILTÄ!

TERVETULOA!

Aukioloajat: ma–pe 8–21, la 10–21, su 12–21

**GRILLI JA ELINTARVIKEKIOSKI
HALISTUPA**
Emmauksenkatu 1, p. (02) 253 9564

SAUTILA OY

Turkulainen kuljetusyritys
kolmannessa polvessa

- Vaihtolavakuljetukset • Vaihtolavojen vuokraus • Koukkuvaihtolavakuljetukset yhdistelmäautoilla max. 120m³ • Sepeli-, sora- ja multatoimitukset • Lumiturakat
- Teiden kastelut • Nosturiauto kappaletavarakuljetuksiin • Lavettikuljetukset • Kaivuupalvelut
- Maa-ainesten kuormausta • Pyöräkuormaajapalvelut

Riimukatu 11, 20380 Turku Puh. (02) 242 6416 Fax (02) 242 6335
0400 221 314 0400 221 316 email: sautila@sautila.com www.sautila.com

Maarian seurakunnan toimintaa syksyllä 2013

Jumalanpalvelukset Maarian kirkossa sunnuntaisin klo 10, Pallivahan kirkossa sunnuntaisin klo 11

MAARIAN KIRKKO, Maunu Tavastin katu 2

Keskiviikkoisin klo 18 Seurakuntakoulu, luentosarja uskontunnustuksesta. Sarja alkaa 18.9. otsikolla "Minä uskon". Tilaisuuksien juonto kirkkoherra Katri Rinne, aiheeseen johdattaa lähetys sihteeri Lauri Lehtinen. Viim. luento 20.11.
Su 29.9. klo 10 Mikkelinpäivän perhekirKKo
To 10.10. klo 18 Aleksis Kiven päivän tilaisuus
Su 13.10. klo 10 Kristillisen työväenyhdistyksen kirkkopyhä
To 12.12. klo 13 Eläkeläisten kauneimmat joululaulut
Pe 13.12. klo 18 Karjalan Käkösten ja Pandora-kuoron yhteiskonsertti
La 14.12. klo 16 ja 19 Key Ensemblen joulukonsertit, johtaa Teemu Honkanen
Pe 20.12. klo 18 NMKY:n seniorikuoron joulukonsertti
Su 22.12. klo 20 Aadastran joulukonsertti

PALLIVAHAN KIRKKO, Paltank. 2

Su 15.9. klo 18 Israel-ilta
To 19.9., 17.10. klo 13 Kanttorin laulajaiset
Su 22.9. klo 11 Työhyvinvoinnin kirkkopyhä. Urheilu-kirurgi Sakari Orava, Viis Papeista -houseband.
Su 29.9. klo 17 Johannesmessu
Su 1.12. klo 11 Ensimmäisen adventin perhekirKKo
Su 27.10. klo 17 Johannesmessu
La 2.11. klo 16 Lähiomaisensa menettäneiden iltä
To 14.11. klo 13 Kanttorin laulajaiset
Su 24.11. klo 17 Johannesmessu
La 14.12. klo 16 Hengellisen romanimusiikin joulukonsertti
Su 29.12. klo 17 Johannesmessu

MAARIAN PAPPILA, Sorolaisenkatu 4

Tiistaisin klo 10 Juttutupa, alk. 3.9.
Joka toinen viikko torstaisin klo 18 vuorotellen nuorten aikuisten Lataamo-ilta ja raamisnyyttarit, alk. 12.9. Lataamo kokoontuu Maarian pappilassa, raamisnyyttarit kodeissa. Liity Lataamon sähköpostilistalle: sonja.lamppu@evl.fi.
Ke 11.12. klo 18 kaikille avoin joulujuhla

HALISTEN SRK-KOTI, Gregorius IX:n tie 8

Keskiviikkoisin (paritt. vkot) klo 18 kaikille avoin raamattu- ja rukousryhmä, alk. 11.9.

HEPOKULLAN SRK-TALO, Varkkavuorenkatu 23

Tiistaisin klo 12.30 Tuolijumppa
Torstaisin (paritt.vkot) klo 13 Lähetyspiiri, alk. 5.9. Maanantaisin klo 18 Raamattupiiri, alk. 9.9. Pohdintaa ja keskustelua Raamatun pohjalta, laulua ja rukousta.
Torstaisin (paritt. vkot) klo 18 Raamattuilta, alk. 12.9. Maanantaisin (paritt. vkot) klo 13 Muisteluryhmä, alk. 23.9.
To 12.9. klo 13 Päiväpiiri Kultatupa
Su 22.9. klo 13 Viikkomessu
Su 22.9. klo 15 Sanan ja laulun iltapäivähetki
La 12.10. klo 12 Antiikkimyyjät
Su 13.10. klo 15 Sanan ja laulun iltapäivähetki
To 24.10. klo 13 Kanttorin laulajaiset
To 7.11. klo 13 Päiväpiiri Kultatupa
Su 10.11. klo 15 Sanan ja laulun iltapäivähetki
To 21.11. klo 13 Kanttorin laulajaiset
To 5.12. klo 13 Kultatuvan ja lähetyspiirin joulujuhla

KOTIMÄEN SRK-TALO, Arkeologinkatu 1, Jäkärliä

Keskiviikkoisin (paritt. vkot) klo 13 Muistijumppa, alk. 4.9.
Ma 9.9. klo 14 Naistenpiiri
Tiistaisin (paritt. vkot) klo 13 Kädentaitoja ja klo 14 Tasapainoilua, alk. 10.9.
Keskiviikkoisin (paritt.vkot) klo 13 Päiväpiiri, alk. 11.9. Tiistaisin (paritt.vkot) klo 14 Tuolijumppa, alk. 17.9.

RAUNISTULAN SRK-TALO, Murtomaantie 12

Tiistaisin (paritt.vkot) klo 13 Eläkeläisten päiväpiiri, alk. 10.9.
Maanantaisin (paritt. vkot) klo 13 Selvä suunta -eläkkeelle jäävien ryhmä, alk. 30.9. Ryhmä on tarkoitettu juuri eläkkeelle jääneille tai jääville. Ryhmässä käsitellään ikääntyvien hyvinvointitekijöihin ja elämänhallintaan liittyviä kysymyksiä. Tied. ja ilm. 20.9. mennessä Ulla Valtonen p.040 341 7495, ulla.valtonen@evl.fi tai Helena Korhonen, p. 040 341 7144, helena.m.korhonen@evl.fi.
La 21.9. klo 15 Apostolin kyydissä. Raamattuluento-sarjassa tutustutaan Apostolien tekojen vaiheikkaisiin seikkailuihin. Ensimmäinen luento otsikolla "Apostolin kyydissä ja Hengen voimassa". Apostolin kyydissä matkataan aina ensi kevääseen saakka kerran kuussa la klo 15. Luennot kaikille avoimia ja maksuttomia. Syksyn kohokohtana on israelilaisen raamatuntutkija Daniel Brecherin vierailuluento la 23.11.

Ke 6.11. klo 18 Japaninlähetyspiiri

Ke 18.12. klo 18 Joululaulujen iltä

RUNOSMÄEN SRK-KOTI, Munterinkatu 15

Maanantaisin klo 13–15 ja torstaisin klo 10–12 Ystävätupa (joulujuhla 16.12. klo 13)
Ma 2.9., 7.10., 4.11., 2.12. klo 11.30 Omaishoitajat Keskiviikkoisin (paritt.vkot) klo 12 Lähetyspiiri, alk. 4.9. (joulujuhla ke 11.12. klo 12)
Maanantaisin (paritt. vkot) klo 17 Raamattupiiri, alk. 16.9.
La 14.12. klo 10 Joulumyyjäiset – klo 15 Kauneimmat joululaulut

YLI-MAARIAN SRK-TALO, Mittumaarintie 73

Keskiviikkoisin pappi paikalla klo 13, alk. 2.10.
Su 6.10., 3.11. klo 13 Viikkomessu

DIAKONIARUOKAILUT

Halisten sunnuntailounaat
Halisten seurakuntakodissa, Gregorius IX:n tie 1.9., 6.10., 3.11. ja 1.12. klo 12–13
Lounas 1,50 €, lapset 7–12 v. 1 €, alle kouluikäiset 0 €

Runosmäen keskiviikkokeitto
Runosmäen seurakuntakodissa, Munterinkatu 15
11.9., 9.10., 6.11. ja 4.12. klo 12–13
Vapaaehtoinen maksu 1 €, lapset ilmaiseksi
Haliskahvila

Kardinaalinkatu 3A, kellarikerros
Kahvia tarjolla joka ti ja to klo 12–14
Ruokakassien jako klo 12

Jesari, Jäkärliän puistokatu 20
Ruokakassien jako pe klo 12–14

Runosmäen nuorisotalo "Ruokakello"
Piiparinpolku 13
Ruokakassien jako to klo 10–11.30

KRITO-TYÖ

LUPA TUNTEA - kaikille avoin teemailta Pallivahan kirkolla, Paltank. 2, ti 10.9. klo 18.30, kahvitarjoilu klo 18. Rovasti Jorma Kalajoki. Lisäksi tietoa syksyllä alkavista Krito-ryhmistä, mahdollisuus sielunhoitoon ja esirukoukseen.

Ti 24.9.–26.11. klo 18–20 Krito-ryhmä Raunistulan seurakuntakodilla, Murtomaantie 12, syksyn aikana 10 kertaa. Ilm. pe 13.9. mennessä diakoniatyöntekijä

Sonja Lampulle, ti ja to klo 9–10.30, p. 040 341 7152, sonja.lamppu@evl.fi.

Ke 23.10. alkaen klo 18–20 Krito-ryhmä Jaanin seurakuntatalolla, Karjakuja 75, syksyn aikana 12 kertaa. Ilm. ti 15.10. mennessä seurakuntapastori Rauno Vestille, p. 040 341 7639, rauno.vesti@evl.fi.

PERHEKERHOT

Maarian pappilan talli
maanantaisin klo 9–11

Hepokullan srk-talo
tiistaisin klo 9.30–11

Yli-Maarian srk-talo
keskiviikkoisin klo 17.30–19 iltaperhekerho
torstaisin klo 9.30–11 perhekerho

Pallivahan srk-keskus
torstaisin klo 9.30–11

Halisten srk-koti
perjantaisin klo 9.30–11

Kotimäen srk-talo
perjantaisin klo 9.30–11

VAUVAKERHO

Taskulan skr-koti
tiistaisin klo 14–15.30

PYHÄKOULUT

Halisten kaakaopöyhäkoulu klo 17.30–19 kerran kuussa keskiviikkoisin: 2.10., 6.11. ja 4.12.

Legopöyhäkoulu Pallivahan srk-keskuksen alakerrassa torstaisin 5.9.–12.12. klo 17–19 (paitsi 26.9., 17.10., 24.10., 28.11.), ei ennakkoilmoittautumista.

Runosmäen sunnuntaipöyhäkoulu sunnuntaisin klo 16–17.30: 15.9., 13.10., 17.11, 15.12.

Luontopöyhäkoulu klo 17–19 to 26.9. Halistenkoskella, 24.10. Ruissalossa, 28.11. paikka vielä avoin. Ilm. päivää ennen retkeä tekstiviestillä p. 040 341 7156, anne.saarni@evl.fi.

Muutokset mahdollisia. Ajankohtaiset seurakunnan toiminnot löytyvät paikallislehdistä sekä www.maarianseurakunta.fi.

Kirsi Rönkä

Jäsensihiteeri Pirjo Ranti tuo lahjoituksena kirjastolle Kotiseutuyhdistys Halinen-Räntämäki ry:n julkaiseman äänikirjan "Muistojen Halinen, Halisukot haastattelussa". Kirjastonjohtaja Maija-Leena Alanko lupaa äänitteen olevan pian asiakkaiden lainattavissa.

Minun kirjastoni - Nummen kirjasto 20.8.2013

Jokaisessa Turun lähikirjastossa vuorollaan juhlitaan tänä vuonna kaupunginkirjaston 150-vuotistai-valta. Kauniina elokuisena iltana Nummen kirjaston asiakkaat saivat maistella kakkua ja kuunnella musiikkia ja puhetta sekä jutella kirjastopalvelujohtaja **Inkeri Näätsaaren** kanssa. Nummenmäen Näyttämön taitavat nuoret musisoivat klassisen hartastasi ja kauniisti.

Kuralan Vapaa-aikaverstas – projektin muistelupiirejä esittelivät **Annika Airi** ja **Kaisa Kutilainen**. Piiri kokoontuu kahden viikon välein tiistaisin, vuorotellen Nummen kirjastossa ja Kuralan Kylämaässä. Syksyllä muistellaan muun muassa Aurajokea, alueen teollisuutta, millaista liikuntaa ennen harras-tettiin, millaista oli koulussa – vaikka muuallakin Suomessa. Kaikenikäiset ovat tervetulleita näihin Arjen muistoja – piireihin. Tarkan ohjelman saa kirjastosta ja esimerkiksi Museokeskuksen nettisivuilta www.turunmuseokeskus.fi.

Nummen kirjaston tapahtumia syksyllä 2013

Lapsille EVIVA /Kirjakaverin (Veera Kivijärvi) satuaamut 23.9., 21.10. ja 18.11. klo 9-10

KIRJASTOKARUSELLI LAUANTAINA 19.10. klo 11–13

Aikuisille EVIVA /Kirjakaverin Lukupiiri: 4.9., 25.9., 16.10., 6.11. ja 18.11. klo 17

Liikunnan palveluohjausta (Satu Revon-suo) 4.9., 2.10., 6.11. ja 4.12. klo 14–15

Arjen muistoja – muistelupiirit / Kuralan Vapaa-aikaverstas-projekti

17.9., 15.10., 12.11. ja 10.12. klo 14–16

Näyttelyt:

Virolaista kuvitustaidetta Etelästä tuulee-Lounatuul puhub 28.8.–22.9.

Lokakuu: Tää on mun musiikki kuvina: Petri Kipinän valokuvia

Marraskuu: Elämää Nummenmäellä, valokuvat Turun Museokeskus

Maija-Leena Alanko

Aurajoen onkikilpailujen 8.6.2013 tulokset

Nuorten sarja: I Kasper Ilvonen Kiskon KK, 864 g

Naiset: I Sinikka Mäkinen Teljän kalastajat, 4 078 g
II Leena Leino KAKS, 1 812 g
III Tanja Merikanto Turku, 1 190 g

Miehet: I Timo Turklin NSUK, 4 593 g
II Paul Ilvonen Kiskon KK, 3 050 g
III Ilkka Aronen TKE, 2 772 g

Miesveteraanit:
I Erkki Turklin NSUK, 3 826 g
II Asko Korsman, 3 437 g
III R Karlsson, 2 173 g

Suurin kala, Paul Ilvonen Kiskon KK, 1 178 g

Turun Kala ja Erä sekä onkikilpailun osanottajat kiittävät KoroiSet-lehden päätoimittajaa Tapio Jokista arvokkaasta kalastusharrastuksen tukemisesta.

Turun Kala ja Erä ry.

Turku Energian uusi sähkötarjous pientaloasukkaille

Turku Energia on päivittänyt sähkömyyntitarjouksensa pientaloyhdistysten jäsenille, kertoo asiakkuuspäällikkö Taina Euro Turku Energiasta. Turun Pientalot ry:n ja Turku Energian välinen sopimus tehtiin ajalle 15.10.2013–31.10.2015 ja sähkön hinta on hyvin edullinen, esimerkiksi yleissähkön hinta on vain 5,64 snt/kWh ja yösähkön 5,10 snt/kWh, toteaa Euro.

Turku Energian Louna Vuosi TPK – sopimuksen solmimisen edellytyksenä on omakotiyhdistyksen ajan tasalla oleva jäsenyys. "Olemme saaneet omakotiyhdistyksiltä tiedon poistuneista jäsenistä, joille lähetämme toisen tarjouksen", kertoo Euro.

Sähkösopimuslomakkeita toimitetaan yhdistysten puheenjohtajille, joilta saa lisätietoa tarjouksesta. Sähköä myydään tarjoushinnalla vain kuluttaja-asiakkaille ja enintään kahteen yksityiskäytössä olevaan käyttöpaikkaan. Asiakas saa ostamansa sähköenergian hinnasta myös Turun Osuuskaupan S-bonusta.

Turku Energia lähettää nykyisille TPK- sähkösopimusasiakkaille jatkotarjouksirjeen

syyskuun alussa. Asiakkaan tulee vastata tarjoukseen, jotta edulliset hinnat astuisivat voimaan 15.10. Asiakkuuspäällikkö Taina Euro toivoo, että asiakkaat hyväksyisivät tarjouksen postitse maksutta palautettavalla lipukkeella tai nopeimmin Turku Energian EnergiaOnline-verkkopalvelun kautta. Ohjeet tähän löytyvät postitse saapuvasta tarjouksirjeestä.

Turku Energia on lanseerannut juuri myös uuden pörssihinnoitellun tuntituotteen, joka on saavuttanut jo mukavasti suosiota, kertoo Euro. Myös nettisivuiltamme löytyvät Energiankäytön seuranta on suosittu palvelu. "Energiankäytön seuranta – palvelusta voi asiakkaamme seurata omaa energiankulutustaan vaikka tunti tunnilta. Siitä kukin saa arvokasta tietoa omasta kulutuksestaan ja pystyy paremmin tekemään säästämään."

Lämpimin terveisin

Taina Euro

Asiakkuuspäällikkö / Vt. asiakaspalvelu-

päällikkö

Oy Turku Energia - Åbo Energi Ab

PL 105 (Linnankatu 65) 20101 Turku

gsm 050 5573 243

www.turkuenergia.fi

taina.euro@turkuenergia.fi